2E BESTUURSRAPPORTAGE 2023

Thuis in Meierijstad

MEIERIJSTAD

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave 2
Aanbiedingsbrief 3
Samenvatting 4
Programmalijnen 8
Programma's 11
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed 12
1 Veiligheid 18
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte 23
3 Economie 30
4 Onderwijs 36
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme 42
6 Sociaal Domein 51
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid 60
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen 68
9 Financiële informatie programmaplan 75
9.1 Financiën & Belastingen 75
9.2 Bedrijfsvoering 76
9.3 Vennootschapsbelasting 80
9.4 Onvoorzien 80

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u de 2e bestuursrapportage (berap) over 2023 aan. Het is een afwijkingenrapportage op zowel de voortgang van beleid als de financiën. De 2e bestuursrapportage laat een financieel voordeel zien van € 2,6 miljoen, waarmee het geraamd resultaat voor 2023 uitkomt op € 9,0 miljoen positief.

Wij informeren u over de voortgang van de bestuursdoelen uit de programmabegroting 2023, de investeringskredieten en de eenmalige budgetten. Dit over de periode 1 januari tot 1 augustus 2023 met een doorkijk tot het einde van het jaar. Daarnaast zijn financiële ontwikkelingen opgenomen en toegelicht.

SAMENVATTING

INLEIDING

Deze 2e bestuursrapportage 2023 start met een financiële samenvatting en de programmalijnen. Daarna volgen de begrotingsprogramma's en een hoofdstuk financiën.

De begrotingsprogramma's bestaan uit de zogenaamde drie W-vragen en de voortgang op de investeringskredieten. De inhoud van de begrotingsprogramma's is als volgt:

Wat willen we bereiken?
De bestuursdoelen bij "Wat willen we bereiken?" zijn overgenomen uit het coalitieakkoord 2022-2026 "Thuis in Meierijstad".

Wat gaan we daarvoor doen?
De voortgang bij de 2e W-vraag 'Wat gaan we daar voor doen?' of beter 'Wat hebben we daar in de 1e helft 2023 voor gedaan?' is per bestuursdoel aangegeven en toegelicht. Met symbolen geven we dit op hoofdlijnen aan.

De symbolen hebben in de rapportage de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht/bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= Niet gestart

Wat kost het?
Bij de 3e W-vraag "Wat kost het?" zijn de financiële ontwikkelingen opgenomen en de voortgang op eenmalige budgetten.
Bij de financiële ontwikkeling staat het saldo van baten en lasten op de betreffende post. Wanneer bij een ontwikkeling het bedrag € 0 staat, dan zijn baten en lasten aan elkaar gelijk of wordt een onttrekking uit een reserve voorgesteld. In de toelichting op de ontwikkeling is aangegeven om welk bedrag aan lasten het gaat.
Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid moet uw raad deze budgetten beschikbaar stellen om uit te geven.

Naast de ontwikkelingen op de reguliere budgetten, wordt in dit onderdeel gerapporteerd over de eenmalige budgetten. Er wordt een totaal overzicht gegeven van alle eenmalige budgetten die bij het betreffende programma horen. Daarnaast rapporteren we afwijkingen op de budgetten € 100.000 of meer.

Investeringen
Naast de 3 W-vragen wordt per programma in het onderdeel Investeringen de voortgang op de investeringen gerapporteerd. Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen (lasten) die bij het betreffende programma horen.. Als er een grote afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting. Bij overschrijdingen van meer dan € 100.000 worden de investeringen financieel toegelicht.

Financiële informatie programmaplan

In het laatste hoofdstuk wordt ingegaan op de onderwerpen 'Financiën & belastingen', 'Bedrijfsvoering', 'Vennootschapsbelasting' en 'Onvoorzien'.

Aanpassing uitgangspunten begroting 2023
In de financiële samenvatting wordt ook een aanpassing op de uitgangspunten van de begroting 2023 voorgesteld.

FINANCIËLE SAMENVATTING

In de 2e berap 2023 is een financiële afwijkingenrapportage opgenomen over de cijfers t/m juli 2023. De financiële afwijkingen zijn alleen voor 2023, eventuele structurele doorwerking is opgenomen in de programmabegroting 2024. De 2e berap 2023 laat een voordeel zien van € 2.593.000.
Na verwerking van dit voordeel is het geraamd resultaat 2023 positief € 8.969.000.

Het geraamd resultaat van de 2e bestuursrapportage 2023 wordt vooral verklaard door de verwerking van de voordelige effecten van de meicirculaire 2023 (€ 0,7 miljoen), bijstelling van het budget Wmo specialistische hulp (€ 1,45 miljoen), extra opbrengsten ruimtelijke projecten (€ 0,35 miljoen), resultaat Scheifelaar II (€ 0,98 miljoen). Als grootste nadelige effecten zijn verwerkt het vormen van een verliesvoorziening verkaveling Zijtaart-zuid (€ 0,7 miljoen) en een lager aantal toegerekende uren aan de grondexploitatie. (€ 0,35 miljoen).

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-272.215	-22.985	-295.200
Baten	256.902	24.777	281.680
Saldo van baten en lasten	-15.312	1.792	-13.520
Toevoeging aan de reserves	-3.500	0	-3.500
Onttrekking aan de reserves	25.188	800	25.989
Mutaties in de reserves	21.688	800	22.489
Geraamd resultaat	6.376	2.593	8.969

(Bedragen x € 1.000)	2023
Primitieve begroting	7.268
Raadbesluiten tot en met juli 2023	-892
Geraamd resultaat (startsituatie)	6.376
Bestaand beleid	2.278
Nieuw beleid	-715
Gemeentefonds	728
Kapitaallasten	150
Overige technische aanpassingen	0
Wijzigingen bestaand beleid (< € 50.000)	151
Loon- & prijsindexatie	0

Totaal ontwikkelingen	2.593
Geraamd resultaat na 2e bestuursrapportage 2023	8.969

Toelichting

Primitieve begroting:
Op deze regel staan de geraamde resultaten van de vastgestelde begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 bij de begrotingsbehandeling in november 2022.

Raadsbesluiten tot en met juli 2023
Hier staan de financiële gevolgen van afzonderlijke raadsbesluiten van november 2022 t/m juli 2023.

Geraamd resultaat (startsituatie)
Na de verwerking van de raadsbesluiten t/m juli 2023 is dit de financiële startsituatie voor de 2e berap 2023.

Bestaand beleid
De afwijkingen op het bestaand beleid zijn toegelicht bij de begrotingsprogramma's - onderdeel "Wat kost het". Een aantal afwijkingen wordt zichtbaar bij meer dan een programma. Dit wordt bij de betreffende afwijkingen toegelicht.

Nieuw beleid
Op deze regel zijn de financiële gevolgen vermeld voor beleid wat niet eerder was opgenomen in de begroting 2023. Een toelichting hierop kunt u lezen bij de begrotingsprogramma's - onderdeel "Wat kost het?".

Gemeentefonds / Algemene uitkering uit het gemeentefonds
Op basis van de meicirculaire 2023 wordt de algemene uitkering uit het gemeentefonds bijgesteld. Daar waar middelen geoormerkt zijn voor uitgaven ter zake zijn deze verwerkt in het desbetreffende programma (programma 0 € 1,3 miljoen nadelig voor o.a. stelposten lonen en prijzen , programma 5 € 0,4 miljoen voordelig wijziging uitkering combinatiefuncties en programma 6 € 1,2 miljoen nadelig voor o.a. bijdragen werkvoorzieningsschap en uitkeringen bijzondere bijstand). De mutaties zijn aan uw raad kenbaar gemaakt middels een raadinformatiebrief. Per saldo geeft de mei circulaire een budgettair voordeel (€ 0,7 miljoen). Dit bedrag is niet expliciet zichtbaar binnen één programma maar verdeeld over de bijstelling van de baten extra algemene uitkering (programma algemene dekkingsmiddelen voordeel € 2,9 miljoen), en de geoormerkte middelen in programma 0,5 en 6 nadelig € 2,1 miljoen.

Kapitaallasten
Als gevolg van de huidige rente ontwikkelingen zijn er extra rente inkomsten te verwachten voor 2023 uit met name de tegoeden schatkistbankieren.

Overige technische mutaties
De financieel technische aanpassingen zijn voor de hele begroting budgettair neutraal. Bij de programma's onder de kop "wat kost het?" zijn de financieel technische aanpassingen te zien. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verwerken van mutaties grondexploitaties.

Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)
Conform de financiële verordening worden wijzigingen kleiner dan € 50.000 niet toegelicht. In verband met de rechtmatigheid moeten deze wijzigingen wel worden vastgesteld.

Loon- en prijsindexatie
Betreft bijstelling van budgetten welke gedekt worden uit de hiervoor beschikbare stelpost prijsontwikkelingen.

Wijziging uitgangspunten begroting 2023

Voor het overhevelen van budgetten aan het einde van het jaar zijn spelregels vastgesteld bij de uitgangspunten voor de begroting 2023. Een van de spelregels is dat een eenmalige budget slechts één keer overgeheveld mag worden naar een volgend jaar. Voor eenmalige budgetten, die gekoppeld zijn aan activiteiten die meerdere jaren door lopen is op voorhand al bekend dat zij over meerdere jaren lopen. Wij stellen daarom voor om de spelregels niet toe te passen op eenmalige budgetten gekoppeld aan activiteiten uit TiMM die meerdere jaren door lopen.

PROGRAMMALIJNEN

Complexe veranderopgaves
Sinds de start van Meierijstad hebben we gewerkt aan complexe veranderopgaves.
Deze opgaves pakken we volgens de methode van programmatisch werken in programmalijnen op.
Programmatisch werken is in onze organisatiefilosofie verankerd. Enkele van de programmalijnen uit de vorige collegeperiode lopen door in de huidige collegeperiode.

Programmalijnen criteria
Bij de keuze voor de programmalijnen wordt rekening gehouden met de volgende vier criteria:

- Er is een duidelijke verander- en versnellingsopgave;
- Er is sprake van een grote mate van complexiteit;
- De werkwijze om de (bestuurlijke) ambities te realiseren, heeft een tijdelijk karakter;
- Er is een samenwerking nodig tussen meerdere interne werkateliers en/of met externe partijen.

Op basis van deze criteria werken we programmatisch aan de volgende opgaven:

- Participatie & polarisatie
- Duurzaamheid
- Inclusie
- Omgevingswet (tot 1-1-2024)

PARTICIPATIE

Ambitie

Inwoners hebben profijt van een wendbare organisatie die op elkaar is ingespeeld en de kaders van participatie kent. De medewerkers weten wat er in de samenleving speelt en onderhouden een actieve relatie met inwoners, organisaties, belanghebbenden en collega's. Participatie op maat is gemeengoed en uit zich in diverse vormen die een meerwaarde opleveren. "We investeren in de kracht van de samenleving en hebben oog voor de menselijke maat".

Bestuursdoelen

De programmalijn Participatie gaat in feite over alle begrotingsprogramma's heen. Ook in 2023 geven we vanuit de programmalijn verder vorm aan het traject "Participeren en leren". Dit gebeurt op de onderdelen Cultuur maken, Versterken van wat er is en het onderdeel Samen leren.

We werken met een ontwikkel- en uitvoeringsprogramma Participatie voor de interne organisatie en de samenleving. Dit programma bevat onder andere de volgende onderdelen:
- een proces voor maatschappelijke initiatieven opstellen en implementeren;
- participeren en leren op het Uitdaagrecht;
- omzetten Inspraakverordening naar Participatieverordening;
- activiteiten die gericht zijn op het doorontwikkelen van het participatie-gedachtengoed bij medewerkers en de vertaling ervan in het dagelijkse (beleids)werk met de samenleving;
- inzet van interne leeromgeving De Samenscholing op Participatie;
- ontwikkelen mogelijkheden van digitale (inclusieve) participatie;
- startgesprekken met de raad en belanghebbenden;
- het Nieuwe Ideeën Fonds (NIF).

Bestuur
Initiatieven ontstaan op basis van het uitdaagrecht (right to challenge).
Participatie op maat voor onze inwoners en belanghebbenden, door ze vroegtijdig te betrekken (beginspraak), samen te leren, en te versterken wat er al is.
Meer bewustzijn over polarisatie en dit bespreekbaar maken in Meierijstad. De burgemeester is daarbij de gemeentelijke ambassadeur in de strijd tegen polarisatie in Meierijstad.

Toelichting bestuursrapportage
Geen opmerkingen / afwijkingen die gemeld moeten worden. Een toelichting op de doelen is te vinden in het programma Bestuur.

DUURZAAMHEID

Ambitie

In lijn met de afspraken van Parijs hebben we in 2050 een CO2-neutrale, klimaatbestendige en circulaire leef- en werkomgeving in Meierijstad. Samen zetten we de schouders er onder en maken we Meierijstad duurzaam.

Bestuursdoelen

Die integraliteit van het duurzaamheidsprogramma leidt ertoe dat de 40 uitvoeringsprojecten verspreid zijn over de hele begroting. In programma 0 zit de verduurzaming van de vastgoedportefeuille van de gemeente. Duurzame mobiliteit, zuinige openbare verlichting, natuurvriendelijk beheer van de openbare ruimte en toename van openbaar groen hebben een plek in programma 2. Circulaire economie en het tegengaan van voedselverspilling zijn onderdeel van programma 3. In programma 4 staat de duurzame onderwijshuisvesting. Ondersteuning aan verenigingen voor het verduurzamen van sportaccommodaties zit in programma 5. Programma 7 bestaat geheel uit onderwerpen die ook onder het duurzaamheidsprogramma vallen: water, klimaatadaptatie, afval/grondstoffenbeleid, kringloopbedrijven, milieuzorg en de energietransitie. In programma 8 zit onder andere natuurontwikkeling en energieopwekking in het buitengebied.

Duurzaamheid
Een fundament voor een klimaatbestendige leefomgeving (met aandacht voor vermindering van hittestress) en de energietransitie, waaronder duurzame opwek met zon en wind met een nadrukkelijke regierol voor de gemeente.
Minimaal behoud en waar mogelijk versterking van de biodiversiteit in de leefomgeving.
Versnelling van energiebesparing en versnellen van 'zon op dak'.
Naleving afspraken uit de Regionale Energie Strategie (RES) en uitvoering van de eerste tranche zonneparkenbeleid.
Eén wijkuitvoeringsplan voor de warmtetransitie (aardgasvrij) met een focus op de uitvoering en het gesprek met bewoners en eigenaren.
Innovatieve duurzaamheidskansen benutten we in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven zoals het mogelijk maken van minimaal 1 waterstoftankstation in onze gemeente.
Circulariteit is het nieuwe normaal in het denken en handelen bij bedrijven, inwoners en verenigingsleven.

Toelichting bestuursrapportage
Het opstellen van een nieuw uitvoeringsprogramma duurzaamheid loopt conform planning. Het uitvoeringsprogramma liep eind 2022 af, maar de activiteiten lopen grotendeels door. Een nieuw uitvoeringsprogramma voor de periode 2023-2026 maakt onderdeel uit van het nieuwe collegewerkprogramma.

Een toelichting op de doelen is te vinden in het programma Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid.

INCLUSIE

Ambitie

Meierijstad wil een inclusieve gemeente zijn waarin iedereen kan meedoen. Daaraan werken we proactief en vanuit een lerende houding. We verankeren inclusie in ons werk en leveren zo een meerwaarde voor onze inwoners.

Bestuursdoelen

In 2023 werken we aan:

- de bewustwording van het thema Inclusie. Zowel de fysieke kant van inclusie (niet mee kunnen doen vanwege een beperking) als de niet fysieke kant (anti-racisme, respect naar elkaar) staan centraal. We organiseren activiteiten zowel gericht op onze inwoners als op onze eigen organisatie (Programma 6);
- de toegankelijkheid van de openbare gebouwen en openbare ruimtes (incl. openbare toiletten) in onze gemeente. Dit doen we in samenwerking met Stichting Toegankelijk Meierijstad (Programma 0);
- een doorontwikkeling van de lokale inclusie agenda, samen met ervaringsdeskundigen (Programma 6);
- het toegankelijk maken en houden van sporten voor mensen met een beperking (Programma 5).

Sociaal domein algemeen

Een herijking van de lokale inclusie-agenda.

WMO en welzijn

Openbare gebouwen en de openbare ruimte zijn toegankelijk voor inwoners die afhankelijk zijn van hulpmiddelen.

Toelichting bestuursrapportage

Geen opmerkingen / afwijkingen die gemeld moeten worden. Een toelichting op de doelen is te vinden in het programma Sociaal domein.

PROGRAMMA'S

0 BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VASTGOED

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Meierijstad is een bestuurskrachtige gemeente. In de regio stellen we ons op als een gemeente met 100.000+ inwoners. De gemeente werkt informatiegestuurd, hanteert burger- en overheidsparticipatie op maat en kent een dienstverlening dicht bij de inwoner, waarover de inwoners meer dan tevreden zijn. Met participatie geven we inwoners een stem. Daarbij zetten we niet alleen in op de rol van bruggenbouwer tussen voor- en tegenstanders. We vinden het ook belangrijk om juist het stille midden te versterken.

In Meierijstad voelt iedereen zich thuis. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie. Afspraak is afspraak. Werken aan vertrouwen van inwoners in de overheid en voorkomen of doorbreken van polarisatie in de samenleving, vinden wij belangrijk. Verbindende participatie en een laagdrempelige gemeente past daarbij. De bestuurders en ambtenaren van Meierijstad bieden ruimte aan inwoners, zijn herkenbaar, betrokken, en benaderbaar. De gemeente is een aantrekkelijke werkgever. De ambtelijke organisatie is divers en inclusief.

De maatschappelijke opgaven houden niet op bij de gemeentegrens. In samenwerkingsrelaties zijn we een (pro-)actieve partner en soms een trekker. Het bestuur behartigt als ambassadeur en lobbyist de belangen van de gemeente met de professionaliteit van een 100.000+ gemeente.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Bestuur

Een strategische visie 2035 op Meierijstad, geïnspireerd door de producten van de Raad van Verbeelding.

Toelichting voortgang:

- De Raad van Verbeelding heeft in de Atlas van Verbeelding 6 scenario's beschreven voor een mogelijke toekomst van de gemeente Meierijstad richting 2050.
- In het traject tot het opstellen van de Toekomstvisie Meierijstad is de eerste fase, - de droomfase - zo goed als afgerond. Het droombeeldendocument wordt 7 september gepresenteerd aan de gemeenteraad.
- Periodiek worden zowel de stuurgroep als de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van het traject.

Initiatieven ontstaan op basis van het uitdaagrecht (right to challenge).

Toelichting voortgang:

Spelregels voor het uitdraagrecht worden verankerd in de beleidsnotitie 'Participatie in Meierijstad' - hierin nemen we de lessen uit het proces maatschappelijke initiatieven mee, alsook de uitgangspunten zoals meegegeven door de raad in het startgesprek over het uitdaagrecht (januari 2021).

Participatie op maat voor onze inwoners en belanghebbenden, door ze vroegtijdig te betrekken (beginspraak), samen te leren, en te versterken wat er al is.

Toelichting voortgang:

- Vlak voor de zomer heeft het startgesprek met de gemeenteraad plaatsgevonden over participatie in de totstandkoming van de beleidsnotitie. Het traject gaat dit najaar van start.
- Het verder borgen van de startgesprekken participatie wordt opgepakt samen met de griffie.
- De interne evaluatie van het werken met de buurtadviseurs is afgerond, en in het proces richting de begroting 2024 wordt bestuurlijk afgewogen in hoeverre er ruimte is voor uitbreiding.
- De wijkaanpak Bloemenwijk Schijndel en Veghel-Zuid wordt na de zomer geëvalueerd.
- De aangepaste subsidieregeling Maatschappelijke initiatieven is te vinden op: https://participatie.meierijstad.nl/Jouw_initiatief/Budgetten/Maatschappelijke_initiatieven.
- Inmiddels hebben vier dorpsraden via het proces maatschappelijke initiatieven een initiatief ingediend voor het maken van een dorpsvisie: Olland, Keldonk. Zijtaart en Boerdonk. Via het proces Maatschappelijke Initiatieven zullen de buurtadviseurs hierbij procesondersteuning op maat verzorgen.

Meer bewustzijn over polarisatie en dit bespreekbaar maken in Meierijstad. De burgemeester is daarbij de gemeentelijke ambassadeur in de strijd tegen polarisatie in Meierijstad.

Toelichting voortgang:
Deze ontwikkellijn krijgt momenteel vorm, en zal ook worden geborgd in het gemeentelijke leerportaal De Samenscholing. Op donderdag 21 december 2023 is er een beeldvormende avond met de gemeenteraad over het thema stille midden - de voorbereidingen hiervoor lopen.

Een toekomstbestendig bestuurscentrum in Sint-Oedenrode met behoud van een raadzaal.

Toelichting voortgang:
Besluitvorming heeft plaatsgevonden en voorbereiding voor ontwerp en uitvoering is gestart.

Een sterke positie op regionaal, provinciaal en (inter-)nationaal niveau. Het behouden en zo mogelijk uitbreiden van bestuurlijke posities in de regio, de provincie en landelijk past daarbij.

Toelichting voortgang:
Om te werken aan profilering heeft de gemeente ook buiten Meierijstad posities ingenomen. Meierijstad heeft bestuurlijk bij nagenoeg alle gemeenschappelijke regelingen een positie in het Dagelijks Bestuur. Dat geldt ook voor de regionale samenwerking in Noordoost Brabant (RNOB/AFC/regiodeal).
Verder is Meierijstad bestuurlijk actief in onderstaande samenwerkingsverbanden:
- het landelijk netwerk van Middelgrote Gemeenten van Nederland (DB M50) en R8 en het provinciaal netwerk M7;
- meerdere landelijke VNG-commissies of klankbordgroepen;
- regionale partners als Foodvalley en Greenport Venlo (FoodNL).

Tot slot verkennen we de samenwerking met de MRE/Brainport-regio.

Dienstverlening

Een dienstverlening die klantvriendelijk, laagdrempelig, servicegericht en dichtbij is, waarbij we klare taal gebruiken. Waarbij we overbodige regels schrappen en procedures versnellen waar mogelijk.

Toelichting voortgang:
Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening heeft permanente aandacht. Voor vrijwel alle producten en diensten met een hoog volume vragen we feedback aan onze klanten. Met deze feedback worden verbeterpunten benoemd en op basis daarvan processen verbeterd en de manier waarop klanten worden benaderd. Dit wordt actief begeleid. Verder maken we een koppeling tussen het ontwikkelen van dashboards (productiegegevens) en de kwaliteit van de dienstverlening. Ook dit krijgt steeds meer vorm. Naast investeringen in digitalisering blijft ons uitgangspunt dat de klant zelf bepaalt hoe hij/zij met de gemeente wil communiceren. Dus digitaal waar kan en persoonlijk waar de klant dat wenst.

Vastgoed

Een informatie gestuurde exploitatie van ons vastgoed.

Toelichting voortgang:

Het bedrijf dat onze huidige applicatie levert is inmiddels overgenomen en de nieuwe eigenaar heeft besloten niet verder te gaan met de daarin opgenomen verhuurmodule. Dit betekent voor ons dat de voornemens om door te groeien naar vastgoedmanagement een forse vertraging oploopt en we vermoedelijk naar een vervangende applicatie op zoek moeten. We kunnen de eerder gedane toezeggingen daarom niet waarmaken. De eigen organisatie is erg kwetsbaar gebleken en in de beleidsfunctie te beperkt qua bezetting. Er blijken zoveel vraagstukken te spelen rondom gemeentelijke accommodaties/vastgoed dat de te krappe bezetting ervoor zorgt dat de gewenste ontwikkeling naar een professioneler vastgoedmanagement nauwelijks vooruit komt.
In het collegewerkprogramma is geld beschikbaar gesteld voor externe ondersteuning om naar een hoger niveau richting vastgoedmanagement toe te groeien. Hier is inmiddels een project voor gestart. We zitten nog steeds in de inventarisatiefase en hebben externe deskundigheid ingehuurd om het benodigde inzicht te krijgen in vragen als: wat hebben we allemaal, welke functies zitten daarin, hoe kunnen we het gebruik optimaliseren, hoe is het gebruikersbeheer geregeld, wat kunnen we daarin professionaliseren.
Wij komen in het najaar met een raadsvoorstel voor het bijstellen van het Duurzaam Meerjaren Onderhouds Plan en Routekaart (versnelling verduurzamingsambitie). De fors gestegen meerkosten voor beheer en onderhoud zijn wel alvast meegenomen in het bij de kaderbrief geschetste financieel meerjarenbeeld en krijgen een plek in de meerjarenbegroting

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-8.687	26	-8.662
Baten	1.435	0	1.435
Saldo van baten en lasten	-7.252	26	-7.226
Toevoeging aan de reserves	-3.500	0	-3.500
Onttrekking aan de reserves	5.141	0	5.141
Mutaties in de reserves	1.641	0	1.641
Geraamd resultaat	-5.611	26	-5.585

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Gemeentefonds	-14
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	40
Loon- & prijsindexatie	0
Totaal ontwikkelingen	26

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Gemeentefonds	
Meicirculaire 2023	-14

In de meicirculaire 2023 zijn diverse bijstellingen van de algemene uitkering verwerkt. Hierin zijn ook opgenomen de te oormerken middelen waarvoor extra lasten zijn geraamd.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen › € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant
Citymarketing	13	29	-16
Leegstaand vastgoed, bijeenbrengen vraag en aanbod	25	0	25
Optimalisatie bestuurscentrum Sint-Oedenrode	467	18	448
Participeren en leren	104	5	99
Leefbaarheidsimpuls en koppelkansen Omnipark Erp	100	0	100
Versterken leefbaarheid	86	6	80
Visie op Meierijstad	85	11	74
Polarisatie	15	0	15
Herdenking 80-jarige bevrijding	50	6	44
Dorpsvisies	52	0	52
Donatie giro 555 slachtoffers aardbevingen	84	84	0
Totaal	1.080	159	921

Optimalisatie bestuurscentrum Sint-Oedenrode 448

Voorbereiding op uitvoering loopt, en blijft doorlopen in 2024.

Leefbaarheidsimpuls en koppelkansen Omnipark Erp 100

In gesprek met de betrokkenen bij Omnipark en het waterschap wordt verkend hoe het budget het beste kan worden ingezet voor een concrete leefbaarheidsimpuls vooruitlopend op de realisatie van het Omnipark.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Verkenning gemeentelijk Vastgoed	50	56	-6	Voorbereiding
Opname en invoering Meerjarenonderhoudsplan	35	32	3	Gereed/Afsluiten
Actualiseren DMOP	150	140	10	Uitvoering
Zonnepanelen/-collectoren maatsch.vastgoed (voorb)	70	59	11	Uitvoering
Toegankelijkheid openbare (gemeentelijke) gebouwen	313	117	196	Afronding
Totalen	618	404	214	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Verkenning gemeentelijk Vastgoed				Volgens de laatste ontwikkelingen wordt het vastgoedregistratiesysteem niet volledig operationeel geïmplementeerd. Daarom kan er niet geautomatiseerd worden gestart met de verkenning van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. We zijn nu op een alternatieve wijze begonnen aan het vastleggen in welke mate ons maatschappelijk vastgoed benut wordt en voor welke activiteiten dat is. Daarbij wordt later een relatie gelegd met de ambitie om te komen tot inloopvoorzieningen in elke kern/wijk. Zie sociaal domein.

1 VEILIGHEID

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Een veilige leefomgeving is voor iedereen belangrijk: zowel in wijken, buurten, dorpen alsook op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Een thuisgevoel is je ook veilig voelen. We willen aan de voorkant komen van de veiligheidsproblematiek. Preventief en vroeg signaleren heeft de voorkeur boven achteraf reageren. Cyberveiligheid, het tegengaan van (drugs)criminaliteit, ondermijning en het voorkomen dat jongeren het verkeerde pad op gaan zijn speerpunten.
Wij willen toegerust zijn om op onvoorziene omstandigheden adequaat te reageren. De coronacrisis en de opvang van vluchtelingen hebben de noodzaak hiervan duidelijk gemaakt.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Veiligheid, toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving zijn kwantitatief en kwalitatief op orde.

Toelichting voortgang:
Is op koers en maakt onderdeel uit van de Ontwikkelopdracht VTH en Goep.

Behoud van een politiebureau voor het politieteam Meierijstad.

Toelichting voortgang:
De gesprekken met de politie over de toekomstige huisvesting binnen Meierijstad zijn gestart.

Veiligheidsregio, brandweer en crisisbeheersing

Een brandweer die kwalitatief kan blijven presteren met een daarbij passende huisvesting.

Toelichting voortgang:
In 2023 is de post Veghel een interne verbouwing uitgevoerd en is noodzakelijk onderhoud verricht aan de doucheruimtes. Om in de toekomst ook aan de wettelijke eisen te voldoen is renovatie of nieuwbouw van de brandweerpost Veghel noodzakelijk. Zowel de brandweerpost Veghel als het politiebureau zijn onderdeel van de herontwikkeling deelgebied Stadhuisplein Veghel. Hiertoe is in juni 2023 een intentieovereenkomst gesloten.

Integrale Veiligheid

De domeinen zorg en veiligheid zijn structureel, zowel preventief als repressief, verbonden.

Toelichting voortgang:

Vanaf 2018 hebben wij de verbinding zorg en veiligheid als strategisch thema benoemd zowel in het veiligheidsbeleid als in het beleid voor het Sociale Domein. Daarbij hebben wij stevig ingezet op de samenwerking en verbinding tussen het sociale domein en veiligheid, intern in onze eigen organisatie en ook in de samenwerking met externe ketenpartners.
Onder meer door ontwikkeling van het AVE (escalatie)model, door in onze organisatie nieuwe functies te creëren en daarmee extra zorg/veiligheid deskundigheid in huis te halen hebben we beleidsmatig en operationeel geïnvesteerd in versteviging van regie en grip op de meest complexe casuïstiek. Daardoor zijn we beter in staat problematiek te voorkomen en sneller te signaleren. Interventies vanuit het sociaal domein en vanuit veiligheid blijven hierbij zo licht mogelijk. Daarnaast benutten wij het Zorg- en Veiligheidshuis en zetten hun expertise in op het juiste escalatieniveau als het gaat om advies en procesregie.
Nog dit jaar starten we gefaseerd met een eigen team, gericht op crisis- en outreachende zorg tijdens kantoortijden. Een bijzonder team bestaande uit een mix van experts van verschillende organisaties die gezamenlijk doen wat nodig is. Zij zijn toegankelijk voor burgers, trekken in casuïstiek op met de politie, de-escaleren, leiden toe naar zorg, beperken de maatschappelijke impact.

Inwoners en bedrijven zijn bewust van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit en weten maatregelen te nemen tegen deze vorm van criminaliteit.

Toelichting voortgang:
In januari 2023 is het uitvoeringsplan Integrale veiligheid 2023 door het college van Burgemeester en Wethouders vastgesteld. In het kader van het weerbaar maken en de bewustwording op het gebied van digitale veiligheid hebben we de afgelopen periode veel activiteiten opgezet. Er worden in samenwerking met de KBO en de digitale wijkagent voorlichtingsbijeenkomsten gehouden voor senioren met het doel hen weerbaar te maken tegen digitale criminaliteit. Inmiddels zijn in 12 van de 13 kernen van de gemeente bijeenkomsten gehouden. Het project Hackshield is inmiddels gestart. Ca. 300 jongeren in de leeftijd van 8 tot 12 jaar worden opgeleid tot cyberagent.
Bijeenkomsten voor de ondernemers staan gepland in de week van de veiligheid en tijdens de Dag van de Ondernemer (oktober 2023).
Als gemeente zelf willen we leren we van incidenten waar we als gemeente mee te maken hebben. Mede door deelname aan het expertteam Digitale veiligheid Oost-Brabant en deelname aan het overleg met Ciso's uit de regiogemeenten bereiden wij ons als gemeente voor op de gevolgen van een cyberaanval.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-7.660	-33	-7.693
Baten	556	36	592
Saldo van baten en lasten	-7.103	3	-7.100
Onttrekking aan de reserves	126	0	126
Mutaties in de reserves	126	0	126
Geraamd resultaat	-6.977	3	-6.975

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	12
Loon- & prijsindexatie	-9
Totaal ontwikkelingen	3

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen › € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant
Programmaraad Cybercrime Oost-Brabant	73	39	34
Aanpak recreatieparken	3	42	-39
Regionaal cameratoezicht	185	0	185
VeiligheidsInformatie Knooppunt (VIK)	51	73	-22
Totaal	312	154	158

Regionaal cameratoezicht 185

Bij de overdracht van deze incidentele middelen is door de Stichting Criminaliteitspreventie Oost-Brabant aangegeven dat deze expliciet bestemd zijn voor het realiseren van innovatieve toepassingen op het gebied van cameratoezicht op het gebied van openbare orde en veiligheid ter ondersteuning van de politie bij de uitvoering van hun taken. In de praktijk blijkt dit lastig omdat systemen, camera's en dergelijke beheerd moeten worden en op termijn vervangen. Dat kan niet vanuit incidentele middelen. Er is een voorstel in voorbereiding om de uitvoering en de middelen over te dragen aan het Platform Veilig Ondernemen Oost-Brabant.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Verbouw politiebureau Stadhuisplein 4 Veghel	1.310	588	722	Afronding
Vervanging voertuigen BOA's	70	59	11	Afronding
Totalen	1.380	647	733	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Verbouw politiebureau Stadhuisplein 4 Veghel				De werkzaamheden voor de veiligheidsregio Brabant-Zuidoost zitten in de afrondende fase. Op dit moment wordt nog een aantal oplevingspunten en onvoorziene punten, die ten laste van dit budget kunnen komen, afgerond. Na definitieve oplevering kan dit krediet worden afgesloten.

2 VERKEER, VERVOER EN OPENBARE RUIMTE

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Meierijstad is duurzaam bereikbaar voor wonen (duurzaam en gezond Meierijstad), werken (bereikbaar Meierijstad) en leven (leefbaar Meierijstad). Voorzieningen zijn voor iedereen bereikbaar. Een kwaliteitssprong voor verkeersveiligheid, het fietsgebruik, verduurzaming van automobiliteit en de kwaliteit van de openbare ruimte zijn speerpunten, zodat de leefbaarheid wordt vergroot.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Verkeer en vervoer

Betere bereikbaarheid van Meierijstad en een betere afwikkeling van het verkeer op de N279, dit alles in balans met de leefbaarheid in de omgeving.

Toelichting voortgang:
Eind 2022 is het Plan van aan heroriëntatie N279 Veghel-Asten vastgesteld. In 2023 is de projectorganisatie ingericht en is de verkeersstudie gestart. Ook is gestart met een verkenning naar maatregelen die op korte termijn kunnen worden aangepakt en meerwaarde hebben ongeacht de uitkomst van het vervolgproces N279.

Bij een eventueel nieuw tracé van (of aan) de N279 bij Veghel staat zorgvuldigheid voorop en betrekken we de samenleving breed. Een maatschappelijke kosten- en baten analyse wordt meegewogen om zoveel mogelijk overlast in wijken/dorpen te voorkomen.

Toelichting voortgang:
Zie toelichting bij het vorige bestuursdoel over de N279.

Een integrale gebiedsontwikkeling Rembrandtlaan Veghel met inachtneming en versterking van de omgeving, in combinatie met de ontwikkeling van de N279.

Toelichting voortgang:
Voorbereidende gesprekken over woningbouwontwikkeling lopen.

Versterking van de bereikbaarheid, veiligheid en ontwikkeling van de A50 corridor Eindhoven-Nijmegen door middel van de Mobiliteitsaanpak A50.

Toelichting voortgang:
In de mobiliteitsaanpak A50 corridor Eindhoven-Nijmegen zijn onder andere (mobiliteits)hubs, het opwaarderen van hoogwaardig openbaar vervoer naar Bus Rapid Transit (de Meierij), kleinschalige inframaatregelen A50 en de werkgeversbenadering opgenomen. In 2023 hield de provincie een onderzoek naar mobiliteitshubs in Oost-Brabant. Vervolgstap is een uitwerking voor Meierijstad. Provincie heeft in 2023 ook een pre-verkenning naar (de potentie van) Bus Rapid Transit (BRT) gehouden. Vervolgstap is een verdere verkenning naar BRT. Najaar 2023 wordt gestart met een plan van aanpak naar kleinschalige inframaatregelen A50. Verder werken gemeente, Platform Ondernemend Meierijstad en het Brabant MobiliteitsNetwerk aan een plan van aanpak fietsstimulering. De fiets is het meest kansrijke alternatief voor de auto in Meierijstad (en in de regio Noordoost-Brabant).

Inzicht in de haalbaarheid van 2 snelfietsroutes (van 's-Hertogenbosch naar Veghel en de route Eindhoven-Sint-Oedenrode-Veghel), om fietsgebruik te stimuleren.

Toelichting voortgang:
De doorfietsroute Veghel-Eindhoven is opgenomen in het korte termijnmaatregelenpakket van de A2 Randweg Eindhoven. Rijk en provincie hebben in dit pakket gelden gereserveerd voor de uitvoering. In 2023 is de haalbaarheid van de doorfietsroute Veghel - Sint-Oedenrode - Son - Eindhoven verkend. Afgesproken is om najaar 2023 te starten met de voorbereidende werkzaamheden voor een bestuursovereenkomst voor de aanleg van deze doorfietsroute. Ook wordt dan de haalbaarheid van een regionale fietsroute tussen Sint-Oedenrode en Ekkersrijt verder verkend. De doorfietsroute Veghel - Den Bosch is opgenomen in het concept mobiliteitspakket van de stedelijke regio 's-Hertogenbosch.

Behoud van het huidige niveau van aanbod openbaar vervoer en versterking waar mogelijk, met aandacht voor de Noordkade en de kleine kernen. Daarbij kan gedacht worden aan gebruik van duurzame mobiliteitsmiddelen zoals deelauto of elektrische fiets.

Toelichting voortgang:
In 2023 heeft Arriva samen met provincie en gemeenten de mogelijkheden voor het verbeteren van de openbaar vervoer-verbinding Den Bosch - Schijndel - Sint-Oedenrode - Eindhoven naar een HOV-lijn verkend. Voornemen is om dit in 2024 te realiseren. Deze opwaardering draagt bij aan betere OV-bereikbaarheid tussen met name Sint-Oedenrode en Den Bosch en tussen Schijndel en Eindhoven. Vanaf oktober 2022 rijdt er een nieuwe buurtbus van Veghel via Boekel naar Venhorst (lijn 256). De buurtbus draagt bij aan de bereikbaarheid van de kleine kernen en daarmee aan de leefbaarheid in de dorpen. Voor Noordkade (Havenkwartier) wordt een Masterplan opgesteld waar ook mobiliteit onderdeel van is.

Een herziene parkeernota, inclusief positionering laadpalen.

Toelichting voortgang:
Het doel is het maken van een parkeerplan om balans te creëren tussen ruimtelijke ontwikkelingen/kwaliteitsslag in het centrum en leefbaarheid bewoners centrum , schil en overige bebouwde kom en (duurzame) bereikbaarheid van het centrum en andere (woon)gebieden.

Beheer openbare ruimte

Een veilige, schone, uitnodigende openbare ruimte.

Toelichting voortgang:
In 2023 zijn fysieke en mensgerichte maatregelen getroffen ter verbetering van de verkeersveiligheid.

Een besluit van de raad over beeldkwaliteit openbaar groen, met oog voor biodiversiteit en de daarmee gemoeide kosten.

Toelichting voortgang:
In eerste instantie vroeg de raad om voorstellen ter verhoging van de beeldkwaliteit. Op 9 februari 2023 zijn de uitgangspunten besproken in een beeldvormende avond. Er is toen besloten om naast beeldkwaliteit ook andere kwaliteitsaspecten mee te nemen zoals biodiversiteit, wet- en regelgeving en functionele kwaliteit. De voorstellen worden momenteel voorbereid en uitgewerkt om ze vervolgens te bespreken met de raad.

Economische havens en waterwegen

Meer goederenvervoer over water ter vervanging van wegtransport.

Toelichting voortgang:
De Rotterdamse containerstroom blijft toenemen en als gemeente met een binnenhaven blijven we inzetten op verduurzaming van de logistiek in de breedte. Een grotere slagingskans hangt sterk af van directe, vrijwillige betrokkenheid van ondernemers en beperkende (landelijke) instrumenten voor wegtransport.

Met het doorzetten van de samenwerking in MCA Brabant zoeken we nog een alternatief in dit weerbarstige vraagstuk. Bij de Brabantse samenwerkingsbeweging Brabant Ports, gaan we met gemeenten met binnenhavens alternatieven na om alsnog meer goederenvervoer over water te bewerkstelligen.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap

Lasten	-39.344	-1.479	-40.823
Baten	21.801	1.502	23.302
Saldo van baten en lasten	-17.543	23	-17.520
Onttrekking aan de reserves	2.188	0	2.188
Mutaties in de reserves	2.188	0	2.188
Geraamd resultaat	-15.355	23	-15.332

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	27
Loon- & prijsindexatie	-5
Totaal ontwikkelingen	23

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	
Afwijkingen Riolering 2023	0

Naar aanleiding van nieuwe aanbestedingen en prijsstijgingen zijn de kosten van de onderhoudsbudgetten van riolering harder gestegen dan voorzien bij het Programma Water en Riolering (PWR). Tevens zijn door capaciteitsgebrek een aantal onderhoudswerkzaamheden maar ook plan- en onderzoekskosten doorgeschoven van 2022 naar 2023 of worden uitbesteed. Zoals aangegeven bij de jaarrekening 2022 wordt € 300.000 aangemeld ten behoeve van de aanleg van het meetnet in het beheergebied van waterschap Aa en Maas wat wordt uitgevoerd met Watersamenwerking As50+.
De aangemelde extra kosten hebben tot gevolg dat de voorziening riolering harder daalt dan voorzien in het PWR. Inmiddels is de actualisatie van het Kostendekkingsplan gestart om na te gaan of dit nog gevolgen heeft voor rioolheffing.
Daarnaast hebben we minder opbrengsten voor de rioolheffing doordat met het opstellen van de begroting abusievelijk een dubbeltelling heeft plaatsgevonden.

Nieuw beleid	
Realisatie verblijfsvoorziening vrijwilligers dierenpark Veghel Zuid	0

In het CWP van 2023-2026 is het verzoek voor de voorbereiding en realisatie van een verblijfsvoorziening voor de vrijwilligers bij dierenpark Zuid in Veghel reeds besproken. Omdat een onderbouwing ontbrak is de aanvraag toen aangehouden. In de begroting van 2023 is wel rekening gehouden met de financiële consequenties van deze investering. Er is inmiddels een kostenraming en plan opgesteld, conform afspraak. Het college stelt de raad voor om het benodigde krediet van € 140.000 alsnog beschikbaar te stellen.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen › € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant

Kleinschalige verkeersvoorzieningen 2023	250	66	184
Onderzoek haalbaarheid doorfietsroutes	100	3	97
Opstellen parkeernota 2023	100	0	100
Mobiliteitsprojecten A50 Eindhoven-Nijmegen	100	5	95
Bijwerken gegevensbeheer openbaar gebied	200	40	160
Herstel droogteschade plantsoenen 2023	385	0	385
Opstellen Groenbeleidsplan	75	0	75
Vervanging van probleembomen	172	54	118
Meten en monitoren overstorten	450	0	450
Planvorming en afkoppelen riolering	100	29	71
Totaal	1.932	197	1.736

Kleinschalige verkeersvoorzieningen 2023 184

Er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd en projecten gerealiseerd. Zo zijn er qua onderzoek veel parkeeronderzoeken, verkeerstellingen en verkeersveiligheidsanalyses gedaan. Qua projecten zijn er diverse verkeersplateaus, schoolzones en bushaltehavens gerealiseerd.

Opstellen parkeernota 2023 100

In 2023 is een plan van aanpak voor de op te stellen parkeernota opgesteld.

Bijwerken gegevensbeheer openbaar gebied 160

Met behulp van derden worden op dit moment de kernregistraties in het beheersysteem op orde gebracht, zodat deze ook bruikbaar zijn voor verdere toepassing.

Herstel droogteschade plantsoenen 2023 385

Er is begonnen met de inventarisatie van de werkzaamheden

Vervanging van probleembomen 118

Op dit moment wordt de vervanging van straatbomen in de Deken Baekersstraat voorbereid

Meten en monitoren overstorten 450

De voorbereidingen van de aanbesteding zijn gerealiseerd, de aanbesteding en gunning gaat dit jaar plaats vinden.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Vervolg Masterplan Veghel Centrum	3.020	2.542	478	Uitvoering
Civiele kunstwerken bruggen Corridor St. Oedenrode	1.200	128	1.072	Voorbereiding
Fietspad Uden-Veghel Snelfietsroute	4.650	3.690	960	Uitvoering
Tunnel Udenseweg Aabrug Biezenloop Snelfietsroute	4.451	583	3.868	Uitvoering
Verplaatsing Gazellebrug Snelfietsroute	2.600	797	1.803	Voorbereiding
Verkeerlichten kruispunt Rembrandtlaan-Udenseweg	1.065	911	154	Uitvoering
Verbindingsweg N279 Keldonk-bedrijventerreinen	870	244	626	Voorbereiding
Reconstructie Pastoor Smitsstraat Olland	1.063	691	372	Afronding
Verkeersmaatregelen Schijndelseweg - Lindendijk	388	222	166	Uitvoering
N279 Veghel-Asten, opgave Meierijstad	200	153	47	Voorbereiding
Uniformering verkeersmaatregelen 2020	1.195	1.069	126	Afronding
Uitvoeringsplan mobiliteit 2020	463	399	64	Afronding
Aanschaf gladheidmeetsysteem	50	55	-5	Afronding
Herinrichting Markt St. Oedenrode, voorbereiding	2.411	1.835	576	Uitvoering
De Langedonk en 30 km zone de Donken	708	708	0	Afronding
Maatregelen 30 km-zones de Laren	414	392	22	Afronding
Vervanging wegen 2021	724	255	469	Voorbereiding
Uitvoeringsplan mobiliteit 2021	136	68	68	Afronding
Markering fietsroute Veghel Den Bosch	98	35	63	Gereed/Afsluiten
Maatregelen Ham-Havelt-Vogelenzang 30-60 km zone	431	261	170	Afronding
Verleggen Rembrandtlaan vanwege woningbouw	520	3	517	Voorbereiding
Geluidsafscherming/zonnepanelen vanwege N279	300	0	300	Voorbereiding

Pastoor Haarenstraat fiets-/voetpad voorbereiding	700	47	653	Voorbereiding
Vervanging wegen 2022 voorbereiding	2.300	75	2.225	Voorbereiding
Vervangingsprogramma openbare verlichting 2022 voorbereiding	1.100	1.030	70	Afronding
Kleinschalige verkeersvoorzieningen 2021	400	84	316	Voorbereiding
Reconstructie Ollandseweg Sint Oedenrode	6.295	190	6.105	Voorbereiding
Verkeersmaatregelen Floralaan Schijndel	550	79	471	Voorbereiding
Herinrichting Evertsestraat/ Bikkelkampen	1.350	1.061	289	Afronding
Herinrichting Goordonksedijk	2.465	971	1.494	Gereed/Afsluiten
Vervanging civieltechnische kunstwerken 2023	273	1	272	Voorbereiding
Vervangen VRI Wilgenstraat-Populierenlaan [kopie]	200	0	200	Voorbereiding
Vervanging wegen 2023	2.000	36	1.964	Voorbereiding
Vervangingsprogramma openbare verlichting 2023	2.200	1.719	481	Uitvoering
Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2023	1.911	17	1.894	Voorbereiding
Bijdrage wegen aan Zeemanswijk	792	0	792	Voorbereiding
Bijdrage wegen aan Vijverwijk	1.000	0	1.000	Voorbereiding
Bijdrage wegen Erp-Oost Klimaatrobuust	650	0	650	Voorbereiding
Bijdr openb verlichting Erp-Oost Klimaatrobuust	160	0	160	Voorbereiding
Aanleg parkeerterrein Frisselstein/ Monkey Town	151	140	11	Afronding
Doorontwikkeling centrum Veghel	165	0	165	Uitvoering
Vervangingsinvesteringen	379	279	100	Afronding
Totalen	51.998	20.770	31.228	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Verbindingsweg N279 Keldonk-bedrijventerreinen				Project is stopgezet sinds de vernietiging van het Provinciaal Inpassingsplan N279 (PIP). Afhankelijk van de verdere ontwikkelingen in het kader van het vervolgtraject met de N279, kan het project op een later moment wellicht voortgezet worden, mogelijk in gewijzigde vorm.
N279 Veghel-Asten, opgave Meierijstad				Project is stopgezet sinds de vernietiging van het Provinciaal Inpassingsplan N279 (PIP). Afhankelijk van de verdere ontwikkelingen in het kader van het vervolgtraject met de N279, kan het project op een later moment wellicht voortgezet worden, mogelijk in gewijzigde vorm.
Veegmachine Ravo Veghel (VVI 2020)				De aanbesteding loopt en is in termijn vertraagd vanwege afweging alternatieven en uitvoeren van pilots.
Geluidsafscherming/zonnepanelen vanwege N279				Project is tussentijds opgeschort vanwege vernietiging van het Provinciaal Inpassingsplan N279 (PIP), waar dit project een vervolg op is. Of de inhoud op termijn gaat wijzigen is nog onbekend, dat is afhankelijk van de nieuwe planvorming van de N279.

3 ECONOMIE

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Een relatief hoge werkgelegenheid, een aantrekkelijk ondernemingsklimaat en een goed sociaal voorzieningenniveau vormen een prima uitgangspositie voor welzijn en brede welvaart in Meierijstad. Dit willen wij, rekening houdend met de huidige krapte op de lokale arbeidsmarkt, vasthouden en versterken. Uitgangspunt is inzet vanuit de Participatiewet.

Meierijstad vervult een vooraanstaande rol in de Brabantse economie met vooral veel bedrijvigheid in agrifood en de maakindustrie, maar ook in de logistiek en bouw (met zo'n 50.000 arbeidsplaatsen en rond de 8.600 ondernemingen). We zijn een dominante speler in het hart van de regio Noordoost Brabant/Agrifood Capital en we intensiveren de relatie met Brainport Eindhoven.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Toekomstbestendig ondernemingsklimaat

Sterker ondernemerschap door ruimte voor nieuwe lokale en groeiende bedrijven. Ondersteuning van ondernemers die omschakelen of stoppen. Het stimuleren van innovatieve bedrijven met aandacht voor specifieke thema's.

Toelichting voortgang:
Naast de projectmatige samenwerking in het provinciaal programma Grote Oogst naar een fossielvrije economie heeft Meierijstad positie ingenomen in het aanstaande buisleidingentrace DeltaRijnCorridor voor een aantakking op waterstof in Meierijstad.
Bovendien wordt samenwerking met Brainport verder uitgediept om concrete initiatieven op technische innovatie en energieproductie en -distributie in het bedrijfsleven verder te brengen.
Flankerend aan de positionering van de FoodNL in Brussel, worden initiatieven op voedselverspilling, voedselgezondheid en ondernemerschap in de regio Noordoost Brabant en in Meierijstad gestimuleerd en projectmatig opgewerkt.

Bij de uitwerking van The Chocolate Factory als hybride leerwerkfabriek is voorgaande inhoudelijke leidend en staat de samenwerking tussen ondernemers en onderwijsinstellingen centraal. De voorbereiding naar een campusontwikkeling is gestart om innovatie dichter bij huis - in Meierijstad - te organiseren. Via die weg zijn ondernemende oplossingen van maatschappelijke vraagstukken beter mogelijk en behoud of zelfs het aantrekken van talent en nieuw ondernemerschap.
Naast deze fysieke plek als onderdeel van het Havenkwartier, wordt ondernemersstimulering projectmatig uitgevoerd via specifieke clusters en ook door consumentbewustwording. Zo wordt er meegewerkt aan landelijke en lokale campagne(activiteiten), ondernemersevents of (student)onderzoeken tegen voedselverspilling of het terugdringen van emissies.

Stevigere samenwerking met ondernemers en onderwijs (3O's), lokaal en bovenlokaal.

Toelichting voortgang:
De drie O's (onderwijs/ondernemers/overheid) werken samen in een projectstructuur, om de aandachtsgebieden onderwijs-economie-arbeidsmarkt aan elkaar te koppelen. Vanuit het onderwijs zijn daarbij het PO, het VO, het MBO en het HBO aanwezig. Wij faciliteren de uitvoering van projecten die door (deelnemers van) de stuurgroep in gang worden gezet. Wij monitoren de uitvoering van het project Sterk techniekonderwijs in Meierijstad. Wij faciliteren VMBO on stage en Talent in Meierijstad (MBO). Wij verbinden waar mogelijk bestaande 2O-initiatieven met HBO en breiden daarmee de relatie van Meierijstad met het HBO uit.
Ook faciliteren wij de realisatie van The Chocolate Factory.

Passende economische steunmaatregelen voor door de coronacrisis getroffen ondernemers in het midden- en kleinbedrijf (mkb) en zelfstandige ondernemers zonder personeel (zzp-ers).

Toelichting voortgang:
In 2022 is er een regeling geweest om bedrijven te ondersteunen bij de controle op corona-toegangsbewijzen. Specifiek hiervoor is vanuit de rijksoverheid een bedrag ter beschikking gesteld. De subsidie is via SISA verantwoord. Het overschot van dit bedrag is in 2023 volgens afspraak teruggeven. De regeling voorzag niet in behoud van de gelden voor andere nader te bepalen doeleinden.

Ruimtelijk-economische ontwikkeling

Nieuw bedrijfsterrein voor onze groeiende bedrijven, met plek voor (boven)regionale bedrijvigheid wanneer dit ons economisch ecosysteem versterkt. Voor een zorgvuldige inpassing is een uitgifteprotocol leidend.

Toelichting voortgang:
De haalbaarheid van ontwikkelingsmogelijkheden voor terreinen in Sint-Oedenrode, Schijndel en Erp wordt onderzocht. Ook de mogelijkheden voor nieuw bedrijventerrein in of bij de kern Veghel en de intensiveringsmogelijkheden op bestaande bedrijventerreinen in Veghel worden onderzocht. In 2024 is bestuurlijke besluitvorming over keuzes en vervolgstappen voor de ontwikkeling en intensivering aan de orde.

Ruimte voor ondernemerschap om via vernieuwing en verduurzaming bij te dragen aan een vitaal en dynamisch buitengebied.

Toelichting voortgang:
De haalbaarheid van een begeleidingstraject voor omschakelende agro-ondernemers is gestart en daarnaast wordt doorlopend medewerking verleend aan duurzaamheidsinitaitieven, zoals 'groengas'.

Passende en menswaardige (conform SNF-norm) huisvesting voor onze internationale werknemers.

Toelichting voortgang:
Het beleid 'Huisvesting arbeidsmigranten' wordt uitgevoerd door diverse betreffende vakafdelingen, waardoor een samenhangende aanpak wordt geborgd. De nadruk ligt namelijk enerzijds op medewerking aan woningbouwlocaties en anderzijds op toezicht en handhaving op onwenselijke (inhumane) huisvestiging anderzijds.
Hier hoort ook bij dat arbeidsmigranten beter wegwijs worden gemaakt in hun woon- en leefomgeving, de weg naar instanties weten te vinden en adequaat geregistreerd worden. Hiertoe neemt de gemeente een voortrekkersrol in door invulling te geven aan de landelijke pilot van een MigratieInformatiePunt voor de regionale samenwerking van Noordoost Brabant. Dit is operationeel in het najaar van 2023.

Die voortrekkersrol vervulde Meierijstad regionaal ook al voor het Regiodealproject 'van internationale werknemers naar nieuwe Nederlanders'. Een regionaal afgestemd handelingsperspectief voor goede woon- werk- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten is eerder al opgeleverd met als doel om waterbedeffecten tussen de 11 samenwerkende gemeente van Noordoost Brabant te voorkomen en elkaar te versterken waar mogelijk.
De drie hoofdonderwerpen die nog om aandacht vragen zijn:
- volkshuisvestingsafspraken tussen gemeenten (programmering woningbouw aandachtsgroepen)
- eventuele versterking of nadere afstemming veiligheids- c.q. handhavingsbeleid (ketenregie en/of inrichting meldpunten Wet goed verhuurschap)
- participatie en integratie tot zelfs nieuwe Nederlanders (pilot voor wegwijsfunctie en registratie)
Met het aflopen van het Regiodealproject schaalt Meierijstad haar voorstrekkersrol voor de regio af tot een waakfunctie op uitvoering van de genoemde punten.

Daarnaast blijft Meierijstad vanuit haar rol in de M50 (platform middelgrote gemeenten) deelnemen aan de landelijke klankbordgroep van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) op dit thema. Deze klankbordgroep ziet met de betreffende ministeries toe en levert inbreng op de opvolging van de adviezen van de Commissie Roemer: "Geen tweederangs burgers". De invulling op deze manier levert Meierijstad kennis uit 1e hand en zij zet zich hiermee neer als betrokken en vooruitstrevende gemeente. Dit stelt Meierijstad in staat de omstandigheden van deze doelgroep te verbeteren, ook voor een betere balans op de lokale woningmarkt en bij te dragen aan de lokale economie.

Doorontwikkeling van onze winkelconcentratiegebieden door slimmer en zorgvuldig ruimtegebruik, met het lef om functies te veranderen.

Toelichting voortgang:
De uitvoering van de visie Herstructurering centrum Veghel krijgt steeds meer vorm door aanloopstraten te transformeren en daarin speelt de herontwikkeling van de Meijerijgaarde een belangrijke rol. Met projectontwikkelaars wordt gesproken om de gewenste ontwikkeling in gang te zetten. Daarnaast wordt een aanvraag ingediend op de Impulsregeling winkelgebieden van het Rijk voor een bijdrage aan deze ontwikkelingen.

Voor de omgeving van de voormalige Blauwe Kei worden schertsontwerpen uitgewerkt en de daadwerkelijke herinrichting van het binnenterrein van het stadhuisplein (tussen appartementen Stadhuisplein en het nieuwe zwembad/ nieuwe Aldi) start in het najaar 2023.

Voor de kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte om en nabij het centrum van Veghel (Hoofdstraat, Molenstraat, Vlas en Graan, Stadhuisplein) wordt nagegaan om dat mee te nemen in transformatieprojecten. Deze projecten worden ingezet vanuit de Regiodeal 'Transformatie centra middelgrote steden'.

Ten slotte wordt de doorontwikkeling van de centrummanagementorganisaties gestimuleerd en voor de realisatie van de ambities uit de centrumvisie werken we nauw samen met onze centrummanagers.

Een levendig en aantrekkelijk Meierijstad door het ondersteunen en stimuleren van evenementen, groot en klein.

Toelichting voortgang:
De voorbereidingen voor en deelname aan de Dutch Food Week en Verspillingsvrije week 'Samen tegen voedselverspilling 2023 lopen. Dit samen met betrokken stakeholders. Daarnaast maken we een doorstart met het project M100/Gelukkig Meierijstad. Tijdens de coronajaren hebben we de mooi(st)e plekjes in Meierijstad onvoldoende onder de aandacht kunnen brengen. We gaan dit nu verder uitrollen, waarbij we starten met het thema food en horeca, door de trotse makers, ondernemers en bewoners te betrekken als ambassadeurs van Meierijstad en de lezers en kijkers mee te nemen in de rijke geschiedenis en maakcultuur van Meierijstad. Dit via de ontwikkeling van communicatiemiddelen als mediacampagnes, teaserfilmpjes, Youtubekanalen en update M100 kaarten.

Met dorpsraden en kermisorganisaties van de kernen Boskant, Nijnsel, Olland en Wijbosch zijn wensen geïnventariseerd en evenementenlocaties bepaald. Aanvragen bij de nutsbedrijven zijn in voorbereiding.
Voor Julianapark in Veghel en Kloosterpark in Schijndel vindt verduurzaming op gebied van stroom en water plaats inclusief wifi. Voor beide locaties is nader onderzoek nodig. In het Julianapark worden de plannen voor het maatschappelijk initiatief van de kiosk betrokken. Gesprekken met initiatiefnemers worden gevoerd. In het Kloosterpark zijn nog geen voorzieningen aanwezig. In overleg met evenementenorganisatoren van beide locaties wordt bekeken of mogelijke alternatieve voorzieningen zoals een oplaadbare batterij een optie kan zijn. Bij beide locaties hebben we te maken met de beperkende mogelijkheden in aantal en vermogen van stroomkasten en lange wachttijden bij de energiemaatschappijen voor het aanvragen en realiseren van stroomvoorzieningen.

Sterke samenwerking en positionering

Meierijstad is een krachtige samenwerkingspartner met allianties in bovenlokale netwerken die voordelen bieden qua kennis, uitvoeringskracht of (beleids-)beïnvloeding. Zoals M50, RNOB/AFC, de taskforce economisch herstel van de VNG en food.nl.

Toelichting voortgang:

Een goeie informatiepositie door kennis uit eerste hand zorgt voor een hefboomwerking. Ook vooraanstaande bestuurlijk posities in samenwerkingsverbanden dragen hieraan bij. Zo is invloed mogelijk waar die doorgaans niet vanzelfsprekend is. Deelname aan de benoemde netwerken geeft Meierijstad voordeel om maatschappelijke vraagstukken adequater aan te kunnen pakken en de economische ontwikkeling te versterken.

Binnen de regionale samenwerking Regio Noordoost Brabant (RNOB) heeft Meierijstad zich in een vooraanstaande positie gebracht voor een Ruimtelijk Voorstel en Arrangement vanuit de Provincie naar het Rijk. Ondersteunend aan de regionale samenwerking RNOB voor verduurzaming van bedrijventerreinen doet Meierijstad met haar bedrijfsleven en de Rabobank mee aan het provinciaal samenwerkingsprogramma Grote Oogst, hebben we een plek in het Provinciaal MeerjarenInvesteringsprogrammaEnergie en Klimaat (pMIEK) en is nadrukkelijk bijgedragen aan verbreding van de kijk die verder gaat dan energieopwek in het traject van de Regionale Energie Strategie dan enkel energieopwek.
FoodNL is een samenwerking van de drie regio's Noordoost Brabant(/AFC), Food Valley en Greenport-Venlo die streeft naar een duurzaam voedselsysteem. Er wordt gewerkt aan de positionering in het Brusselse en daarbij speelt Meierijstad een hoofdrol namens onze regio, waarbij voedselverspilling een nadrukkelijk hoofdthema is om goede voorbeelden op te voeren en te ontwikkelen.

Via de Middelgrote Gemeenten (M50) en de directe samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft Meierijstad een landelijke pilot voor een MigratieInformatiePunt aangenomen en verstevigd zij economische relaties met landelijke kennispartners en Rijksinstanties waarmee Meierijstad zich op de kaart zet.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-18.236	-1.331	-19.567
Baten	16.174	450	16.624
Saldo van baten en lasten	-2.063	-881	-2.944
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	562	150	712
Mutaties in de reserves	562	150	712
Geraamd resultaat	-1.500	-731	-2.232

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Nieuw beleid	-715

Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	-16
Totaal ontwikkelingen	-731

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Nieuw beleid	
Pilot Brabants Migratie Informatie Punt	0

De pilot Brabants Migratie Informatie Punt (BMIP) is een proef voor een dienstverleningsloket gericht op arbeidsmigranten met een looptijd tot en met 2025.
Daarmee vervult Meierijstad als 1 van de 5 plekken in Brabant een landelijke proef namens de regio Noordoost Brabant.
De totale kosten van deze pilot worden geschat op € 600.000. Vanuit de provincie is een bedrag van € 450.000 beschikbaar gesteld. Dit betekent een co-financiering van € 150.000.
Dekking van de co-financiering komt uit de algemene (risico) reserve.

Verkaveling Zijtaart-Zuid	-715

De locatie Zijtaart Zuid is een uitbreidingsgebied voor woningbouw. Ten behoeve van de realisatie/verkoop van deze locatie is een stedenbouwkundig/verkavelingsplan opgesteld. Het plan voorziet in een mix van rijtjeswoningen, twee-onder-een kapwoningen en vrijstaande woningen. In de verkaveling zijn 66 woningen voorzien, waarvan 22 sociale huurwoningen (33%).
De grondexploitatie voor deze verkaveling laat een negatief resultaat van €715.000,- zien. Belangrijkste reden van dit negatieve resultaat is dat de grondexploitatie al in 2011 geopend is en dat de rentelasten daardoor erg hoog zijn.
Daarnaast heeft het plan een grote wateropgave, waardoor de grond opgehoogd dient te worden en er maatregelen genomen moeten worden ten koste van uitgeefbare meters.
Verder is er een kentering te zien in de woningmarkt.
Bovendien hebben de bovengenoemde ontwikkelingen een negatief effect op de kosten voor bouw- en woonrijp maken.
Voor de grondexploitatie betekent dit dat de opbrengsten zijn gedaald en dat de kosten omhoog zijn gegaan.
Vanuit voorzichtigheidsbeginsel is het de bedoeling om het verlies te nemen op het moment dat het bekend is.
Volgens consistente werkwijze vormen we hiervoor een voorziening voor verliesgevende complexen.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen › € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant
Centrumontwikkeling Veghel-Noordkade	51	2	49
Ondersteuning startersinitiatieven	40	23	18
Professionalisering centrummanagement	171	172	-1
Regiodeal circulair food center	100	0	100
Ondersteuning naleving controle toegangsbewijzen QR	207	3	205
Onderzoek voorzieningen ondernemerschap	100	0	100
Onderzoek en advisering werklocaties	100	25	75
Totaal	770	224	546

Regiodeal circulair food center 100

Budget is besteed conform afspraken in de Regio Deal Noordoost Brabant.

Ondersteuning naleving controle toegangsbewijzen QR 205

In 2022 hebben we, net als in 2021, budget toebedeeld gekregen om organisaties te ondersteunen bij de verplichte controle op corona-toegangsbewijzen (CTB). Hiervoor is een subsidieregeling opgesteld. De niet bestede middelen moeten worden terugbetaald aan het ministerie van J&V. We ontvangen hiervoor een factuur in de tweede helft van 2023.

Onderzoek voorzieningen ondernemerschap 100

Eerste concrete bijeenkomsten worden gepland

INVESTERINGEN

Voor dit programma zijn geen investeringen gedefinieerd.

4 ONDERWIJS

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Onderwijs is een belangrijke pijler voor de leefbaarheid in de kernen. We willen gelijke kansen voor alle kinderen via doorlopende ontwikkellijnen van kinderopvang naar de basis- school en vervolgens naar het voortgezet onderwijs. Laaggeletterdheid is nadrukkelijk aangehaakt, ook op de weg naar inclusiever onderwijs. Er is een intensieve samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp, net als een stevige samenwerking tussen Onderwijs-Overheid-Ondernemers (3 O's).

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Basisonderwijs

Basisonderwijs dicht bij huis in elke kern behouden, waarbij behoud van kwaliteit uitgangspunt is.

Toelichting voortgang:
Het actualiseren van de visie op onderwijs en huisvesting, zoals opgenomen in het huidige Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs 2022-2037 is een continue en dynamisch proces, waar we ons ook in 2023 mee hebben bezig gehouden en dat zijn beslag krijgt in/bij de vaststelling/actualisering van het IHP; de visie op onderwijs en huisvesting vormt immers het fundament voor het IHP. De eerstvolgende actualisering van deze visie/het IHP start in het eerste kwartaal 2024, opdat het geactualiseerde IHP 2026-2041 in derde kwartaal van 2025 aan de raad ter vaststelling kan worden aangeboden.

Onderwijshuisvesting

Passende onderwijshuisvesting op basis van het integraal huisvestingsplan (IHP). Bij investeringen in onderwijshuisvesting is een multifunctionele accommodatie uitgangspunt.

Toelichting voortgang:
Het IHP is het fundament op basis waarvan passende onderwijshuisvesting wordt gerealiseerd. Het actualiseren van het IHP is een continue en dynamisch proces, waar we ons ook in 2023 mee bezig hebben gehouden.
Zo hebben we het in het IHP opgenomen uitvoeringsprogramma 2023 uitgewerkt; in dit uitvoeringsprogramma zijn de onderwijshuisvestingsvoorzieningen opgenomen, die in 2023 voor bekostiging door de gemeente in aanmerking komen. Ook zijn de haalbaarheidsonderzoeken met betrekking de toekomstige huisvesting van de basisscholen in Boerdonk, Wijbosch, Boskant en Veghels Buiten opgestart en naderen hun voltooiing. Tenslotte zijn we in bouwteamverband samen met de betrokken partijen gestart met de verdere uitwerking van de bouwplannen met betrekking tot MFA de Groene Long.

Onderwijsbeleid

Herijking van de Lokaal Educatieve Agenda Meierijstad met thema's zoals: taal, inclusief onderwijs en aansluiting onderwijs-jeugdhulp.

Toelichting voortgang:

De hoofdlijnen van de nieuwe Lokaal Educatieve Agenda staan op papier en zijn in afstemming met partners.
Deze zien vooral op taal in de brede zin (VVE / taal- en leesbeleid op de scholen / NT2 onderwijs) en samenwerking tussen onderwijs-preventie-jeugdhulp, wat bijdraagt aan inclusief onderwijs.
De nieuwe LEA zal in het eerste kwartaal van 2024 ter besluitvorming aan het college worden voorgelegd.

Integrale Kindcentra (IKC).

Toelichting voortgang:
Ook in 2023 hebben we op basis van de in het IHP opgenomen uitgangspunten met betrekking tot investeren in de huisvesting van kinderopvang het gesprek gevoerd met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties om daar waar mogelijk te komen tot IKC. Dit heeft geresulteerd in afspraken met betrekking tot IKC "de Wijzelaar" (basisschool de Bunders in combinatie met Verdi Start en Humankind) en MFA de Groene Long (basisscholen "Kienehoef" en "De Springplank" in combinatie met KDV "De Verbinding")

Een overkoepelende visie op de gemeentelijke rol in het onderwijs (inclusief de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt) met een uitvoeringsprogramma.

Toelichting voortgang:
De activiteit visieontwikkeling is pas opgenomen in de jaarschijf 2024 van het CWP.
Onderdeel Talent in Meierijstad is in 2023 gehouden op VMBO en MBO-niveau.

Realisatie van een hybride leer-/werkfabriek 'The Chocolate Factory' (de chocoladefabriek) in samenwerking met het onderwijs en bedrijfsleven.

Toelichting voortgang:
Met The Chocolate factory (TCF) zijn we in een nieuwe fase, de realisatiefase beland. De businesscase is opgesteld, de overeenkomsten, (de samenwerkingsovereenkomst, de overeenkomst van borgtocht en geldlening) zijn inmiddels getekend en de omgevingsvergunning is verleend. Ook de governance-structuur staat inmiddels.
Eind 2023 is de opening van het hybride deel (eerste deel van TCF) voorzien.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-12.672	-192	-12.864
Baten	4.070	74	4.143
Saldo van baten en lasten	-8.602	-118	-8.721
Onttrekking aan de reserves	1.305	115	1.421
Mutaties in de reserves	1.305	115	1.421
Geraamd resultaat	-7.297	-3	-7.300

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023

Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	5
Loon- & prijsindexatie	-8
Totaal ontwikkelingen	**-3**

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	
Aanvullende tijdelijke huisvesting bs Bernadette schooljaar 2023/2024	**0**

Als gevolg van groei van het leerlingenaantal is het niet meer mogelijk om de totale schoolbevolking van basisschool "Bernadette" in het huidige gebouw te huisvesten. Het een en ander betekent, dat er bij aanvang van het schooljaar 2023/2024 voor ruim 40 leerlingen feitelijk geen plek is in het huidige schoolgebouw. Met de wetenschap dat de school per 1 augustus 2025 een nieuw en voldoende groot schoolgebouw in gebruik zal nemen is in overleg met het schoolbestuur besloten om middels een 2-tal noodlokalen in tijdelijke huisvesting voor het schooljaar 2023/2024 te voorzien. In dat kader heeft schoolbestuur Verdi een spoedaanvraag ex artikel 19 van de onderwijshuisvestings-verordening ingediend.
De kosten ad € 64.176 voor het jaar 2023 worden gedekt uit de algemene reserve (budgettair neutraal).

Aframing budget voor tijdelijke huisvesting bs De Regenboog Wijbosch	**0**

Op 4 november 2021 heeft de raad het IHP onderwijshuisvesting vastgesteld. In verband hiermee is een Eenmalig Budget opgenomen voor de tijdelijke huisvesting van bs De Regenboog Wijbosch gedurende de jaren 2023 en 2024, met als dekking de algemene reserve (€ 48.719). Omdat de nieuwbouwwerkzaamheden nog niet zijn gestart, komt de geraamde tijdelijke huisvesting voor 2023 te vervallen. Dekking tlv AR komt daarmee ook te vervallen. Budgettair neutraal.

Nieuw beleid	
Tijdelijke huur vm PABO-gebouw Muntelaar Veghel tbv gebruik internationale schakelklas (ISK).	**0**

Vooruitlopend op de definitieve aankoop (per 01-01-2024) van het voormalige Pabo gebouw door de gemeente, wordt het gebouw al per 01-08-2023 in gebruik genomen ten behoeve van de internationale schakelklas. Hiervoor moet huur worden betaald van € 100.000. Een gedeelte van deze huur wordt opgebracht door de gebruikers, voor zover het het gebruik door het VO en MBO betreft. Voor het PO-gebruik is de gemeente verantwoordelijk. Deze éénmalige kosten worden gedekt ten laste van de Algemene Reserve.

Voorschoolse educatie ontheemde peuters	**0**

Op 11 mei 2023 hebben wij een toekenning specifieke uitkering ontvangen voor de voorschoolse educatie van ontheemde peuters. Het betreft een zogenaamde SISA-regeling waarover we rekening en verantwoording moeten afleggen aan het rijk. Het subsidie bedraagt € 54.000 en is budgettair neutraal verwerkt.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen › € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant
Verbreding beroepsonderwijs in Meierijstad	138	23	115
Actualisering IHP Onderwijshuisvesting	15	0	15
Passend onderwijs	48	28	20

Tijdelijke huisvesting basisschool de Beemd, Beemstraat 5	100	0	100
Afboeking boekwaarde diverse schoolgebouwen	95	0	95
Haalbaarheidsonderzoek Nicolaasschool (V)	13	0	13
Tijdelijke huisvesting De Regenboog	0	0	0
Tijdelijke huisvesting De Springplank	476	0	476
Totaal	884	51	833

Verbreding beroepsonderwijs in Meierijstad 115

In 2023 hebben we de volgende activiteiten gefaciliteerd: Meierijstad On Stage (VMBO) en MBO talentenfestival. In de Raadsinformatiebrief van 19 juli 2022 m.b.t. de realisatie van The Chocolate Factory is aangegeven waarom de resterende middelen van 2022 overgeheveld dienen te worden naar 2023 en 2024.

Tijdelijke huisvesting De Springplank 476

Naar verwachting zal de tijdelijke huisvesting van openbare basisschool "de Springplank" eind 2023 in gebruik genomen worden.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Nieuwbouw basisschool Antonius van Padua Nijnsel	4.331	4.401	-70	Afronding
Inrichting terrein basisschool Nijnsel	175	150	25	Gereed/Afsluiten
Nieuwbouw basisschool Petrus en Paulus	1.620	92	1.528	Voorbereiding
Renovatie basisschool De Uilenbrink Veghel	5.582	5.584	-2	Afronding
Uitbreiding basisschool de leme	847	837	10	Afronding
De Groene Long St. Oedenrode voorbereiding	849	562	287	Voorbereiding
Nieuwbouw basisschool Bunders voorbereiding	3.666	3.206	460	Uitvoering
Uitbreiding basisschool Vijfmaster voorbereiding	284	30	254	Voorbereiding
Uitbreiding Maria ter Heideschool voorbereiding	740	700	40	Afronding
Nieuwbouw basisschool Bernadette voorbereiding	504	393	111	Voorbereiding
Nieuwbouw basisschool Regenboog voorbereiding	277	18	259	Voorbereiding
Totalen	18.875	15.973	2.902	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Nieuwbouw basisschool Petrus en Paulus				Ten gevolge van het bij de Raad van State ingestelde beroep tegen het op 16 december 2021 vastgestelde bestemmingsplan loopt het project qua voortgang fors uit de pas. De behandeling van het beroep heeft op 29 juni 2023 plaatsgevonden. De datum waarop uitspraak wordt gedaan is nog niet bekend. Ten gevolge van de stijgende bouwkosten die zich gedurende de vertraging hebben voorgedaan, heeft de initiatiefnemer aangegeven de school niet onder de overeengekomen condities te kunnen verhuren. Momenteel worden met de initiatiefnemer gesprekken gevoerd over de mogelijke aanpassing van de huurprijs, waarbij ook rekening wordt gehouden met de (op basis van de aangepaste leerlingenprognoses) benodigde extra groepsruimte. Voor de bepaling van de hernieuwd vast te stellen huurprijs wordt door de gemeente aansluiting gezocht bij de Hevo kostenconfigurator.

5 SPORT, KUNST EN CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Meer inwoners sporten en bewegen om hun gezondheid te bevorderen. Het bestaande aanbod aan sportvoorzieningen blijft minimaal behouden en is inclusief in Meierijstad. Er is een breed scala aan sporten. Je thuis voelen in Meierijstad betekent goed in je vel zitten.

Meer inwoners zijn in de gelegenheid om deel te nemen aan uitingen van kunst en cultuur. Kunst en cultuur zijn van grote sociale waarde voor de mens. Dat inspireert, daagt uit tot nadenken, verbindt en zorgt voor persoonlijke ontwikkeling: actief door zelf kunst te beoefenen, reflectief door te kijken of te luisteren. Kunst en cultuur dragen bij aan een sterke lokale economie.

Recreatie en toerisme leveren een bijdrage aan het welzijn van mensen en aan de lokale economie in termen van bestedingen en banen, het imago, alsook het vestigingsklimaat van onze gemeente. Speerpunt daarbinnen vormt het onderzoek naar, en mogelijke verdere ontwikkeling van, de recreatieve as Noordkade-Vlagheide-Streekpark Kienehoef.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Sport
Een gezondere leefstijl van onze inwoners door het stimuleren van sport- en beweegactiviteiten.
Toelichting voortgang: Een centrale turnvoorziening voor alle turnverenigingen in Meierijstad is verwerkt in het bouwplan MFA Groen Long (Sint-Oedenrode). De renovatie van de kleedaccommodatie bij Starlights VMS'21 start 1 november 2023. Gereed 2e kwartaal 2024
Realisatie van het Omnipark Erp.
Toelichting voortgang: Het bestemmingsplan is in voorbereiding. De geplande vaststelling is het vierde kwartaal van 2023. Ook de grondverwerving is in voorbereiding. De geplande realisatie is het vierde kwartaal 2024.
De ontwikkeling van het Centrum voor Uniek Sporten.
Toelichting voortgang: Voorbereiding is gestart. Realisatie is gepland in 4e kwartaal 2023 en 1e kwartaal 2024.
Inzicht in de diverse scenario's tot behoud van een openlucht zwemgelegenheid.
Toelichting voortgang: Het openluchtbad is gereed gemaakt voor 2-jarige exploitatie door Laco. In samenwerking met Raadswerkgroep wordt motie vreemd aan de orde uitgevoerd. Geplande realisatie december 2023.

Kunst en Cultuur
Een nieuwe nota kunst en cultuur 2023-2030 waarin we de ambities in het kader van kunst en cultuur uitwerken.
Toelichting voortgang: Op 29 juni 2023 is de Nota Kunst en Cultuur 2024-2030: 'Kunst en cultuur kleuren Meierijstad' door de gemeenteraad vastgesteld.
Alle leerlingen in het primair onderwijs krijgen structureel kunst- en muzieklessen in de klas.

Toelichting voortgang:
Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 - 2030. Vanaf het schooljaar 2024/2025 wordt ingezet op structurele uitbreiding van de kunstlessen door kunstprofessionals naar de groepen 3 en 7 in het primair onderwijs (nu nog groepen 4 tot en met 6), het vergroten van de zichtbaarheid van de activiteiten van de CHV Academy en een blijvende verbinding van het bedrijfsleven, gemeente en onderwijs, en het aantrekken van nieuwe partners.

De bibliotheek is in alle kernen van Meierijstad herkenbaar aanwezig, bijvoorbeeld als vestiging, bibliotheek op school of met activiteiten.

Toelichting voortgang:
Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 - 2030. Vanaf 2025 krijgen gemeenten een zorgplicht voor de bibliotheek. Dit houdt in dat gemeenten de aanwezigheid van en toegang tot de bibliotheek moeten verzorgen. Dit kan op verschillende manieren vormgegeven worden, bijvoorbeeld met een bibliotheekpunt of bibliotheek op school. In overleg met de bibliotheek, onderwijs en andere partners wordt hier vorm aan gegeven.

Verbetering van het vestigingsklimaat in Meierijstad voor beroepsbeoefenaars in de kunst- en cultuursector.

Toelichting voortgang:
Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 - 2030. Op dit moment wordt de beschikbaarheid van atelierruimte voor kunstenaars/makers gemist. We willen in Meierijstad één of meerdere broedplaatsen realiseren. Het gaat hierbij niet om het toekennen van permanente (atelier-werk)ruimte aan makers, maar om locaties, waar makers onderzoeken, ontwikkelen, experimenten, elkaar versterken en de gemeente op creatieve wijze kunnen ondersteunen bij planvorming.

Een zichtbare gemeentelijke kunstcollectie, zoals in Museum Jan Heestershuis en Het RAADhuis Schijndel door activiteiten (onder andere voor primair en voortgezet onderwijs).

Toelichting voortgang:
Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 - 2030. Vanwege het aangenomen amendement op de voorgestelde nieuwe naamgeving voor de gemeentelijke kunstcollectie als geheel wordt de communicatiestrategie aangepast.

Realisatie (waar dit mogelijk is) van kunstwerken bij bouwprojecten en infrastructurele werken.

Toelichting voortgang:
Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 - 2030. Meierijstad zet kunst op straat in om de kernen te verfraaien en de kwaliteit en leefbaarheid van een plek te verbeteren. De kunstcollectie in de openbare ruimte blijft in beweging. In samenwerking met Kunststichting Meierijstad blijven we nieuwe kunstwerken realiseren. Bij voorkeur gekoppeld aan bouwprojecten en infrastructurele werken. In de plannen van de Vlagheide is bijvoorbeeld financiële ruimte opgenomen voor een kunsttoepassing.

Een lokale omroep die kwalitatief in staat is de lokale berichtgeving bij de inwoners te brengen.

Toelichting voortgang:
Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 - 2030. Vanaf 2025 wil het Rijk, in het kader van professionalisering van de lokale omroepen en versterking van hun onafhankelijkheid, een vernieuwde financierings- en aanwijzingssystematiek van de lokale omroepen. Dit betekent concreet dat de kans aanwezig is dat zogenaamde streekomroepen ontstaan en dat de bekostiging rechtstreeks via het ministerie verloopt in plaats van de gemeente. Omroep Meierij heeft samen met Stichting Omroep Maasland, Stichting Lokale Omroep Maashorst, Stichting Lokale Omroep Gemert-Bakel en Stichting Laarbeekse Omroep Kontakt een subsidie ontvangen voor het verder professionaliseren van de omroep(en). Een kwartiermaker is aangesteld om te onderzoeken op welke wijze deze omroepen in Brabant Noord Oost tot een samenwerking kunnen komen.

Recreatie en toerisme

De aanleg van het natuur- en landschapspark op en om de Vlagheideberg.

Toelichting voortgang:

Een aantal deeltrajecten zijn uitgezet: plan van aanpak kunstwerk op de Vlagheideberg, verkeersplan, nadere analyse natuur en landschap, eerste verkenning civiel technische aspecten, verkenning bij provincie i.v.m. nazorg.
In 2023 wordt er een advies voor een verkeersplan opgesteld. Daarin wordt nagegaan hoe het natuur- en landschapspark goed en veilig wordt ontsloten, waarbij rekening wordt gehouden met toekomstige ontwikkelingen in het gebied. Belangrijke toekomstige ontwikkeling is de ontsluiting van het bedrijventerrein. Dit wordt dus expliciet in het advies meegenomen.

De doorontwikkeling van De Noordkade Veghel als culturele, educatieve maar ook bovenregionale locatie.

Toelichting voortgang:
Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 - 2030. De Noordkade is een aantrekkelijk, gebied waar veel (culturele) activiteiten plaatsvinden. De locatie geeft bezoekers en ondernemers de ruimte te beleven en te creëren. Theater De Blauwe Kei, Phoenix Cultuur, Kunstgroep De Compagnie en Stichting Cultuur Haven Veghel zijn op de Noordkade gehuisvest. Met de locatie en voorzieningen profileert Meierijstad zich als kunst- en cultuurgemeente. Deze, maar ook andere gebruikers, groeien in ambitie en dat gaat gepaard met de vraag naar meer fysieke ruimtes op de Noordkade. Een voorbeeld hiervan is de toenemende vraag naar het gebruik van de Koekbouw door culturele (amateur)organisaties. Hiervoor is via de nota vanaf 2024 financiële ruimte vrijgemaakt.

Duurzame gebiedsontwikkeling van Streekpark Kienehoef.

Toelichting voortgang:
Het Kienehoefpark heeft als speelplek een regionale functie. Het is een van de drie recreatieve clusters in Meierijstad, naast de Noordkade en de Vlagheide. De speelvoorzieningen in Kienehoefpark zijn verouderd. De speelvoorzieningen in het Kienehoefpark dateren uit 2007. Dat betekent dat de gemiddelde levensduur is gepasseerd. Gezien de regionale recreatieve functie van Kienehoefpark is het tijd om de speelplek op te knappen en te moderniseren. In 2021 is het waadpad en een sportroute door vrijwilligers gerealiseerd. In 2022 worden de paden in het park opgeknapt. Hierbij is ook rekening gehouden met de mogelijkheden voor de nieuw te ontwerpen speelplek in het park. In 2023 wordt een nieuw ontwerp gemaakt voor de speelplek. Aansluitend daarop kan de speeltuin in 2024 worden vervangen.

We zetten in op de marketing van de website recreatie en toerisme Meierijstad inclusief kunst en cultuur(www.bezoekmeierijstad.nl).

Toelichting voortgang:
Door onze marketingorganisatie worden interviews gehouden met de individuele leden van platform Gastvrij Meierijstad om input op te halen in het veld, teneinde de marketing hierop gericht in te kunnen richten. In Q3 wordt hiervoor ook een bijeenkomst met alle dorps- en wijkraden gehouden.
Vooruitlopend op de uitkomst van deze ophaalsessies staat een korte campagne food/streekproducten/lokale verhalen in de startblokken om via social media en bezoekmeierijstad.nl verspreid te worden.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-22.147	-797	-22.943
Baten	5.949	1.087	7.037
Saldo van baten en lasten	-16.197	291	-15.907

Onttrekking aan de reserves	2.407	0	2.407
Mutaties in de reserves	2.407	0	2.407
Geraamd resultaat	-13.791	291	-13.500

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	-79
Gemeentefonds	380
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	-9
Loon- & prijsindexatie	-2
Totaal ontwikkelingen	291

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	
Opnemen exploitatiekosten en formatie zwembad De Beemd	-79

Op 15 april 2023 is het zwembad de Beemd officieel geopend en per 1 januari 2023 is het personeel van Laco reeds overgenomen. Om de bedrijfsvoering gestand te doen is het noodzakelijk om de jaarlijkse exploitatiekosten op te nemen in de gemeentelijke begroting. Daarnaast is het wenselijk om de tarieven van de zwemlessen te harmoniseren met de tarieven van de andere zwembaden.

Gemeentefonds	
Meicirculaire 2023	380

In de meicirculaire 2023 zijn diverse bijstellingen van de algemene uitkering verwerkt. Hierin zijn ook opgenomen de te oormerken middelen waarvoor extra lasten zijn geraamd.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen › € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant
Kunst en cultuur 2023	250	56	194
Masterplan buitensport Meierijstad	50	0	50
Tijdelijke subsidieregeling kunst en cultuurfonds 2022	228	39	190
Omnipark Erp fase 1 kleedlokalen RKVV Erp	17	0	17
Sportakkoord 2022	94	0	94
Sportakkoord 2019	98	25	73
Aankoop gronden Vlagheide P4 en P7	96	0	96
Vlagheide; vrijetijds- en circulaire economie	83	9	73

Haalbaarheidsonderzoek sportpark/MFA Boskant	33	5	27
Frictiebudgetten subsidies	75	1	74
Implementatiekosten sportbedrijf	50	0	50
Gebiedsvisie toeristische as Kienehoef-Vlagheide	27	23	4
Landschapstriënnale 2020	-227	0	-227
Uitvoeringsbudget Sportnota 2018	61	0	61
Uitvraag Vlagheide	25	0	25
Beleid ontwikkelen voor aangepaste sporten	4	3	1
Periodieke vitaliteitsscan verenigingen	49	0	49
Beheerplan sportparken	6	0	6
Openstelling en behoud openluchtzwembad Veghel	411	411	0
Totaal	1.430	574	856

Kunst en cultuur 2023 194

Op 29 juni 2023 is de Nota Kunst en Cultuur 2024-2030, 'Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad' vastgesteld. Volgens de oorspronkelijke planning van de realisatie van de nota zou deze in 2022 door de gemeenteraad worden behandeld en ook van toepassing zijn op 2023. Door de coronapandemie werd de realisatie van de nota vertraagd. Besloten is daarop een eenmalig budget kunst en cultuur 2023 beschikbaar te stellen. Met dit budget worden vooruitlopend op en passend bij de speerpunten in de nota 2024-2030 uitgaven gedaan.

Tijdelijke subsidieregeling kunst en cultuurfonds 2022 190

Het restantbudget Tijdelijke subsidieregeling kunst- en cultuurfonds 2022 is overgeheveld naar 2023 voor subsidieaanvragen in het kader van de Makersregeling 2023, nagekomen verzoeken in het kader van compensatie van coronaschade (bijvoorbeeld aan de hand van de jaarrekening 2022 van organisaties) en overige uitgaven. De eerste subsidieaanvragen zijn toegekend.

Landschapstriënnale 2020 -227

De aanleg van het waadpad wordt afgerond in combinatie met de vervanging van de speeltuin in Kienehoef park. De aanleg hiervan wordt in 2024 afgerond.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Huisvesting en materialen turnvereniging Educa	159	52	107	Afronding
Vervanging zwembaden De Neul/De Beemd	26.160	24.813	1.347	Afronding
Sporttechnische laag Sportpark De Neul	960	956	4	Afronding
Renovatie natuurgrasveld Sportpark De Neul	100	112	-12	Afronding
Ontwikkelpad Omnipark de Brug Erp (voorbereiding)	150	169	-19	Uitvoering
Realiseren Sportcentrum Special Sports	100	126	-26	Gereed/Afsluiten
Aanleg kunstgras korfbalveld sportpark Spoorzicht	148	159	-11	Afronding
Zonnepanelen diverse gymzalen	151	29	122	Uitvoering
Aanleg kunstgras korfbalveld Olland	229	225	4	Gereed/Afsluiten
Aanleg kunstgrasveld Boskant voorbereiding	797	789	8	Gereed/Afsluiten
Aanleg zonnepanelen Zwembad De Molen Hey	0	0	0	Voorbereiding
Aanpassingen zwembad De Molen Hey	36	28	8	Voorbereiding
Omnipark Erp: Aanleg (voorbereiding)	180	47	133	Voorbereiding
Meerjaren investeringsplan buitensportaccomm 2023	768	528	240	Uitvoering
Vervanging kleedaccomm. BSV Starlights/VMS'21	869	30	839	Uitvoering
Uniek sporten voetbalveldje	250	0	250	Voorbereiding
Uniek sporten buitensportvloer	150	0	150	Voorbereiding
Herinrichting sportpark VMS'21	428	442	-14	Uitvoering
Herinrichting sportpark Starlights	2.118	1.346	772	Uitvoering
Verduurzamen sportverlichting	131	0	131	Afronding
Renovatie beiaard toren St Servatiuskerk Schijndel	84	65	19	Uitvoering
Renovatie kasteel Henkenshage	70	0	70	Voorbereiding

Herinrichting terrein Beatrixsingel Veghel	162	140	22	Uitvoering
Aankoop gronden Duits lijntje	495	30	465	Uitvoering
Aankoop grond voor recreatie natuurontwikkeling	500	11	489	Voorbereiding
Doorsteek van Bolckpad met onderdoorgang A50	660	683	-23	Gereed/Afsluiten
Vervanging bomen Hoevenbraak	87	87	0	Gereed/Afsluiten
Groenrenovaties 2021	62	21	41	Uitvoering
Renovatie groen in integrale projecten 2021	1.079	761	318	Uitvoering
Renovatie Jansenpark	129	19	110	Voorbereiding
Bomen Primulastraat-Zonnebloemstraat Schijndel	113	104	9	Gereed/Afsluiten
Groenrenovatie verv, bomen Hopstraat Schijndel	241	8	233	Voorbereiding
Groenrenovaties in integrale projecten 2022	191	200	-9	Uitvoering
Herstel droogteschade openbaar groen	385	376	9	Uitvoering
Uitbreiding bomenarenaal 2022	250	147	103	Voorbereiding
Uitbr EVZ/fietsverbinding Duits Lijntje (Voorb)	55	0	55	Voorbereiding
Renovatie half verharde paden in park Kienehoef	120	108	12	Gereed/Afsluiten
Vervangen bomen div. locaties in de bebouwde kom	0	0	0	Voorbereiding
Vervangen bomen Heikantstraat Schijndel	412	0	412	Voorbereiding
Uitbreiding bomenarenaal 2023	250	0	250	Voorbereiding
Groenrenovaties integrale projecten 2023	200	0	200	Uitvoering
Vervangen en herinrichten speeltuin Kienehoefpark	300	0	300	Voorbereiding
Verduurzaming evenementenlocaties	250	0	250	Voorbereiding
Bijdrage groen aan Zeemanswijk	908	0	908	Voorbereiding
Bijdrage groen aan Vijverwijk	400	0	400	Voorbereiding
Bijdrage groen Erp-Oost Klimaatrobuust	61	0	61	Voorbereiding

Natuur- en landschapspark Vlagheideberg	300	82	218	Voorbereiding
Vervangingsinvesteringen	1.711	1.562	149	Uitvoering
Totalen	43.359	34.255	9.104	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Huisvesting en materialen turnvereniging Educa				Huisvesting en materialen GTV Educatie gerealiseerd in 2023 (gymzalen KWI College).
Sporttechnische laag Sportpark De Neul				Afronding project geschiedt in samenwerking met waterschap De Dommel.
Renovatie natuurgrasveld Sportpark De Neul				Afronding project in samenwerking met waterschap De Dommel.
Renovatie Jansenpark				Door prioritering van werkzaamheden is dit project uitgesteld naar 2024

6 SOCIAAL DOMEIN

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

We willen een samenleving zijn waarin iedereen kan meedoen, leren en talenten kan ontplooien. Zorg en ondersteuning zijn zo dicht mogelijk bij onze inwoners georganiseerd. Op deze manier kan iedereen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en gaan we eenzaamheid tegen.
Meedoen blijft het motto ongeacht beperking, religie, geaardheid of afkomst. Zo voelt iedereen zich thuis in Meierijstad. Werk of een zinvolle dagbesteding is daarbij belangrijk. Voor kwetsbare inwoners is er laagdrempelige en toegankelijke ondersteuning. We sluiten aan bij de leefwereld van onze inwoners. Van junior tot en met senior bieden we passende ondersteuning met extra aandacht voor jeugdigen en gezinnen die hulp nodig hebben. Ook voor vergrijzing hebben we aandacht. Waar het kan collectief, waar het nodig is op maat. Er voor elkaar zijn en zorgen is vertrek- punt. Hoe eerder we een probleem signaleren hoe beter we ondersteuning kunnen bieden. Dit geldt zeker in relatie tot de toenemende complexe casuïstiek op het terrein van zorg en veiligheid. We blijven inzetten op preventie en innovatie voor tijdige, betere en betaalbare zorg.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Sociaal domein algemeen

Invulling van de veranderopgave, door onder andere uitvoering te geven aan het Pact Wonen, Welzijn en Zorg en het ontwikkelen van LeefGoed Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode.

Toelichting voortgang:
De woonzorgvisie inclusief afwegingskader wordt in 2023 verder opgesteld en in 2024 vastgesteld. Zorg- en welzijnspartijen zijn hierbij betrokken evenals de wooncorporaties. Met LeefGoed Veghel hebben we in Veghel een overleg met lokale partijen georganiseerd die hun samenwerking versterken en activiteiten organiseren. We gaan dit jaar in Schijndel en Sint-Oedenrode een vergelijkbaar overleg / samenwerking starten.

Verbinding tussen het sociaal domein en veiligheid, zoals de ondersteuning van mensen met verward gedrag, bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

Toelichting voortgang:
We intensiveren onze inzet binnen het Sociaal Domein en Veiligheid. We ontwikkelen hierbij een nieuwe aanpak (AVE) en een nieuwe samenwerkingsstructuur. Daarnaast zetten we ook extra in op het voorkomen van oneigenlijk gebruik en / of zorgfraude.

Betaalbare zorg door preventie, innovatie en informatie gestuurd werken.

Toelichting voortgang:
Landelijk beleid en ontwikkelingen zetten we zo snel mogelijk lokaal door. We werken zoveel mogelijk datagestuurd. We zetten in op preventie om de kosten in de zorg zo laag mogelijk te houden. We werken hierbij zoveel mogelijk samen met onze partners. We zetten onder andere in op vroegsignalering, positieve gezondheid, normaliseren en de-medicaliseren en investeren in projecten en basisvoorzieningen.

Een herijking van de lokale inclusie-agenda.

Toelichting voortgang:
De voorbereiding voor de herijking van de lokale inclusie agenda is gestart.

WMO en welzijn

Mantelzorgers, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties die worden gesteund, geschoold en gefaciliteerd. De professionele organisaties vormen het vangnet.

Toelichting voortgang:

We werken continue aan het ondersteunen, scholen en faciliteren van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties/vrijwillige besturen. Het Vrijwilligerspunt Meierijstad (de twee vrijwilligerspunten van ONS Welzijn en Welzijn de Meierij hebben zich verenigd) heeft hierin een belangrijke rol. Het Vrijwilligerspunt geeft trainingen om vrijwilligersorganisaties te ondersteunen. Denk daarbij aan het begeleiden van vrijwilligers, werven van vrijwilligers en omgaan met kwetsbare vrijwilligers.

In het inmiddels gestarte traject om een visie op inloopvoorzieningen te ontwikkelen, wordt de sociale programmering van wijk- en gemeenschapshuizen 'hoe hierbij de vrijwilligers en vrijwillige besturen te ondersteunen', meegenomen.

Het onderzoek naar wat mantelzorgers in Meierijstad nodig hebben, gaat na de zomervakantie 2023 starten. Op basis daarvan stellen we een agenda op, waarna we interventies uitvoeren.

Onderzoek naar de wenselijkheid van 1 welzijnsorganisatie.

Toelichting voortgang:
In februari 2023 hebben ONS Welzijn en Welzijn de Meierij aangekondigd een fusie te gaan onderzoeken. Over wat deze ontwikkeling voor een consequenties heeft, vindt ook afstemming plaats binnen de coöperatie sociaal werk Meierijstad. Deze ontwikkeling geeft invulling aan de wens zoals beschreven in het coalitieakkoord, daarom is er vooralsnog niet gestart met een onderzoek geïnitieerd door de gemeente. We hebben de coöperatie een aantal uitgangspunten meegegeven die voor ons belangrijk zijn bij het integraal uitvoering geven aan de welzijnsopdracht en volgen de ontwikkelingen in dit proces.

Inloop- en dagbestedingsmogelijkheden in elke wijk of kern.

Toelichting voortgang:
We werken aan de beweging die we willen rondom voorzieningen voor inloop- en daginvulling. Hiervoor is een projectleider aangetrokken die o.a. invulling geeft aan dit beleidsterrein inclusief het afwegingskader en (basis-)voorziening per wijk of kern. Gerelateerd hieraan is een kaart ontwikkeld waarop te zien is in welke wijken en kernen en op welke locaties er inloop, daginvulling (zonder indicatie) en Wmo dagbesteding (met indicatie) aanwezig is.

Openbare gebouwen en de openbare ruimte zijn toegankelijk voor inwoners die afhankelijk zijn van hulpmiddelen.

Toelichting voortgang:
Toegankelijkheid van bestaande openbare gebouwen is afgerond met uitzondering van een aantal aanpassingen in het gemeentehuis Stadhuisplein 1 te Veghel. Deze aanpassingen ten behoeve van de volledige toegankelijkheid zijn pas in 2023 in beeld gekomen door een rondgang in het gebouw met twee mindervalide medewerkers (rolstoelgebruikers).
Om de toegankelijkheid van de bestaande en nieuwe openbare gebouwen te waarborgen, vindt er per kwartaal een overleg plaats met de Stichting Toegankelijk Meierijstad waarbij gemeentelijk vastgoed als vast agendapunt aan de orde wordt gesteld.

Werk en inkomen

In 2025 heeft iedereen die wil een garantie op een baan of een zinvolle dagbesteding met behulp van PIM Werkt en de samenwerking met onze partners.

Toelichting voortgang:
PIM zijn we gestart vanuit de doelgroep inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Mensen die al enige tijd een uitkering ontvangen. Inwoners die vaak vastgelopen zijn en problemen hebben. Wij zijn er van overtuigd dat het helpt om niet werk maar meedoen (participeren) centraal te stellen. Om mee te kunnen doen moet je goed in je vel zitten. Daarom besteden wij veel aandacht aan een gezonde leefstijl en (re)presentatie. Hiervoor ontwikkelen we een programma bestaande uit verschillende combineerbare en op elkaar opbouwende PIM labels. Hiermee bieden we werk of een zinvolle dagbesteding waardoor onze inwoners weer kunnen meedoen in de samenleving.

Armoedebestrijding door vroegtijdige signalering en het voorkomen of bestrijden van schulden en het opstarten van een MER (Minima Effect Rapportage).

Toelichting voortgang:

Armoede en problematische schulden zetten bestaanszekerheid onder druk. Bestaanszekerheid is immers een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen in de samenleving en te werken aan de eigen ontwikkeling. Dit houdt in dat mensen over voldoende middelen beschikken om in hun eigen levensonderhoud te voorzien. De aanpak van gemeente Meierijstad is gericht op preventie en vroegsignalering van geldzorgen, het centraal stellen van de leefwereld van de inwoner en het benaderen van armoede in brede zin.

Voldoen aan de taakstelling voor opvang en integratie van statushouders. We nemen onze verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen.

Toelichting voortgang:
De gemeente Meierijstad biedt inmiddels onderdak en opvang aan 450 Oekraïense vluchtelingen en 300 asielzoekers. Dit conform afspraken in de regio Noordoost Brabant.

Jeugdzorg

We investeren in basisvoorzieningen en preventie aan jeugdige, ouders en opvoeders met als doel dat kinderen veilig kunnen opgroeien en ontwikkelen in Meierijstad. Normaliseren van de vragen is hierbij het uitgangspunt.

Toelichting voortgang:
Inmiddels kan elke huisartsenpraktijk die wil een praktijkondersteuner jeugd inzetten. Dit leidt tot een betere diagnose in een eerder stadium. Tweederde van de hulpvragen bij de praktijkondersteuner kunnen door de praktijkondersteuners zelf worden opgepakt en slechts een derde hoeft te worden doorverwezen. Dit leidt vervolgens weer tot een daling van specialistische jeugdhulp.

Als jeugd, ouders of opvoeders zorg- en hulpvragen hebben kunnen zij hiervoor terecht bij het gebiedsteam. Het gebiedsteam is dichtbij en biedt zelf hulp en zorgt indien nodig voor toeleiding naar gespecialiseerde jeugdhulp.

Toelichting voortgang:
Op lokaal niveau worden de jeugdconsulenten ondersteunt bij het kritisch kijken naar een casus en bij het zoeken naar alternatieven om zo de inzet van deze hulpvormen zoveel mogelijk te beperken.

Op regionaal niveau is het uitgangspunt: "Jeugdigen groeien thuis of zoveel mogelijk gezinsgericht op". Om dit te kunnen bereiken wordt er gewerkt aan de volgende opgaven:
- Instroom verminderen, verblijfsduur verkorten, duurzame uitstroom
- Ontwikkelen nieuwe zorg interventies ter voorkoming van (langdurig voltijdsverblijf) zoals intensieve ambulante zorgvormen, deeltijdverblijf, gezinsopname etcetera
- Versterken aanbod pleegzorg
- Versterken aanbod gezinshuizen
- Bevorderen uitstroom en vergroten zelfstandigheid 16-27:
- Ontwikkelen integraal gemeentelijk teams 16 - 27 Big 5
- Creëren woonruimte voor jeugdigen na verblijf
- Netwerk versterkend werken: JIM

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap

Lasten	-106.687	-15.530	-122.217
Baten	21.517	15.773	37.290
Saldo van baten en lasten	-85.170	243	-84.927
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	7.508	-29	7.478
Mutaties in de reserves	7.508	-29	7.478
Geraamd resultaat	-77.662	214	-77.449

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	1.452
Gemeentefonds	-1.215
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	-3
Loon- & prijsindexatie	-21
Totaal ontwikkelingen	214

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	
Afrekening regionale kosten 2022 Wmo specialistische hulp	107

De afrekening over 2022 van het RIOZ betreffende de onderdelen zintuiglijk gehandicapten, corona en uitvoeringskosten van Wmo Specialistische hulp, is € 106.738 lager dan eerder vermeld in de jaarstukken van het RIOZ. Door deze positieve afrekening is ook de rijksbijdrage van € 29.167 voor continuïteit van zorg (covid) niet nodig en kan afgeraamd worden. Deze dekking was opgenomen in de algemene risicoreserve. De onttrekking komt daarmee te vervallen.

Bijstelling budget Wmo - Specialistische hulp	1.450

Door een nieuwe werkwijze waarbij de regie bij toegang ligt en een gewijzigde bekostigingssystematiek van prijs x hoeveelheid in plaats van lumpsum, zijn de kosten vanaf 2022 voor Wmo specialistische hulp gedaald. Dit levert een structureel voordeel op.

Bijstelling huurinkomsten Wijkgebouw D'n Blok, voedselbank en accommodatiesubsidie	-4

Tot op heden heeft wijkvereniging Oranjewijk Veghel nog geen huurcontract met de gemeente afgesloten voor het gebruik van wijkgebouw D'n Blok. Zij heeft hiervoor ook nog geen huur betaald. Daar staat tegenover dat ook de geraamde accommodatiesubsidie ook niet aan de wijkvereniging is uitbetaald.
De voedselbank is een kwartaal later dan gepland verhuisd van D'n Blok naar de Lage Landstraat. De begrote huurinkomsten voor beide gebouwen moeten hierop worden aangepast.

Bijstelling kosten voor Wmo woon- en vervoersvoorzieningen	-100

De kosten voor woonvoorzieningen lopen op met name door verdere vergrijzing en het langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Ook de kosten voor vervoersvoorzieningen stijgen als gevolg van duurdere scootmobielen en rolstoelen.

Opvang vluchtelingen	0

In de regio Noordoost Brabant is afgesproken dat de gemeente Meierijstad circa 450 Oekraïense vluchtelingen (zolang de beschermde status geldt) en langjarig circa 300 asielzoekers opvangt. Inmiddels zijn verspreid over onze gemeente ca. 10 (tijdelijke) opvanglocaties in gebruik of in voorbereiding. Voor de realisatie, het gebruik en/of de inrichting van deze (tijdelijke) locaties worden kosten gemaakt. Dat geldt ook voor de personele bezetting en inzet; de ondersteunende (facilitaire) diensten en voorzieningen en de inhuur van derden, zoals welzijnsinstellingen. Deze kosten kunnen via het rijk worden gedeclareerd. Voor de Oekraïense vluchtelingen geldt een bekostigingsregeling die de kosten van de opvang ruimschoots dekt. De kosten voor de opvang van asielzoekers worden of rechtstreeks door het rijk betaald of achteraf gedeclareerd. Dat laatste is het geval indien de opvanglocaties rechtstreeks door de gemeente worden beheerd, zoals de CNO (Crisis Nood Opvang) locaties aan de Heidebloemstraat en de Markt in Schijndel.

Gemeentefonds	
Meicirculaire 2023	-1.215

In de meicirculaire 2023 zijn diverse bijstellingen van de algemene uitkering verwerkt. Hierin zijn ook opgenomen de te oormerken middelen waarvoor extra lasten zijn geraamd.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen › € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant
Crisisnoodopvang I (120) Markt 20a (S)	3.400	1.757	1.643
Crisisnoodopvang II (75) Heidebloemstr. 15 (S)	2.000	1.067	933
Jan Tinbergenstraat 1 (SO)	198	5	192
Pilot Orthopsychiatrische voorziening	1.232	1.232	0
Ondersteunen vrijwilligersorg en mantelzorgers	50	12	38
Voorkomen en verminderen grensoverschrijdend gedrag	47	0	47
Inclusieve samenleving	371	44	327
Leefgoed Veghel	260	0	260
Samenwerking welzijnsorganisaties	29	6	23
Werkbudget preventie & innovatie sociaal domein	300	60	240
Mobiliteitscentrum Meierijstad	602	73	529
Inloopvoorzieningen en daginvulling	178	42	136
Pilot steunouder	55	55	0
PIM / Participatie	966	29	936
Wonen in het sociaal domein	26	0	26
Totaal	9.713	4.383	5.330

Crisisnoodopvang I (120) Markt 20a (S)	1.643

De gemeente Meierijstad vangt aan de Markt in Schijndel circa 120 asielzoekers op. Kosten kunnen we declareren bij het Rijk. Per saldo neutraal.

Crisisnoodopvang II (75) Heidebloemstr. 15 (S) 933

De gemeente Meierijstad vangt aan de Heibloemstraat in Schijndel circa 75 asielzoekers op. Kosten kunnen we declareren bij het Rijk. Per saldo neutraal.

Jan Tinbergenstraat 1 (SO) 192

Het pand aan de Jan Tinbergenstraat is aangekocht op 24 maart 2023. Hierover is uw raad geinformeerd in een Raadsinformatiebrief.

Inclusieve samenleving 327

Een inclusieve samenleving, waarin iedereen mee kan doen, is één van de prioriteiten uit het coalitieakkoord. Om dit vorm te geven werkt het programmateam inclusie aan diverse onderwerpen die bijdragen aan een inclusieve samenleving. Verder zijn er jaarlijks activiteiten rondom bewustwording zowel intern als extern. Er komt in 2023 een inwonersbijeenkomst die in 2024 leidt tot een herijking van de lokale inclusie agenda waarbij samengewerkt wordt met ervaringsdeskundigen.

Leefgoed Veghel 260

De gemeenteraad is begin dit jaar middels een raadsinformatiebrief over de voortgang van LeefGoed geïnformeerd. Recent is een huurovereenkomst gesloten voor het toekomst gebruik van LeefGoed op het kloostercomplex. Op korte termijn verwachten wij de ondertekening van de koopovereenkomst voor de kloostertuin, openbaar groen en parkeren in de openbare ruimte. Diverse werkgroepen zijn bezig een invulling te geven aan LeefGoed. Op 21 september is er een informatie avond voor de gemeenteraad gepland.

Werkbudget preventie & innovatie sociaal domein 240

Jaarlijks zetten wij een werkbudget Preventie % Innovatie in om snel in te kunnen inspelen op (kleine) projecten die een bijdrage leveren om de dienstverlening en bedrijfsvoering is het sociaal domein sneller, beter of efficiënter te organiseren (transformatieopgave). Jaarlijks verantwoorden wij dit in de jaarrekening.

Mobiliteitscentrum Meierijstad 529

Het mobiliteitscentrum is gerealiseerd en blijft in ontwikkeling. Zo blijven we afstemmen met ontwikkelingen die spelen op de lokale arbeidsmarkt maar ook met zaken die regionaal of landelijk spelen. Op 21 december is een beeldvormende avond gepland over PIM.

Inloopvoorzieningen en daginvulling 136

Gelet op ambitie in CWP in elke wijk en kern een inloopvoorziening, is een externe projectleider bezig met scenario's om te komen tot een beleidsvisie op inloopvoorzieningen. De beleidsvisie wordt afgerond in Q1 2024 en leidt tot een subsidieregeling en ondersteuningsstructuur voor vrijwilligers bij inloopvoorzieningen.

PIM / Participatie 936

De diverse PIM Labels blijven we doorontwikkelen. Daarnaast bouwen we ook verder aan onze (digitale) dienstverlening. Hierbij betrekken we onze diverse partners zoals WSD, IBN, UWV, POM, de gemeenten Boekel en Bernheze, enz. Op 21 december is er een beeldvormende avond over PIM.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting

geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Aankoop pand Jan Tinbergenstraat 1	2.750	2.750	0	Gereed/Afsluiten
Nieuwbouw Scouting Rooi	832	238	594	Voorbereiding
Plaatsing 3 openbare toiletten	325	267	58	Uitvoering
Zonnepanelen diverse gemeenschapshuizen	41	20	21	Uitvoering
Buitenberging De Zwengel (S)	42	0	42	Voorbereiding
Realisatiekrediet kdv/bso bij Bs De Bunders (V)	1.114	0	1.114	Uitvoering
Lage Landstraat 6A tbv huisvesting Voedselbank	50	54	-4	Gereed/Afsluiten
Totalen	5.154	3.329	1.825	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Nieuwbouw Scouting Rooi				Omdat de kosten van nieuwbouw van een scoutinggebouw op het Achterpad in Sint Oedenrode te hoog dreigden te worden is het college op zoek gegaan naar alternatieven voor herhuisvesting van Scouting Rooi. Hierin is huisvesting nabij hoeve Arbeidslust op Land van Kien als een kansrijk alternatief naar voren gekomen. Onderzoek naar de ruimtelijke, financiële en juridische mogelijkheden vindt momenteel plaats. Indien dit alternatief haalbaar blijkt te zijn, worden de financiële gevolgen van dit alternatief aan de raad voorgelegd. Vervolgens kan de benodigde ruimtelijke procedure in gang worden gezet.

7 VOLKSGEZONDHEID, MILIEU EN DUURZAAMHEID

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

De coronacrisis leerde ons dat gezondheid het belangrijkste is in een mensenleven. Dat geldt voor onze lichamelijke én psychische gezondheid. Door gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering, met een focus op leefstijl en leefomgeving, maken onze inwoners bewust gezonde(re) keuzes. Belemmeringen die mensen ervaren om gezond te kunnen leven nemen we weg voor zover dat tot onze competentie behoort.
In lijn met de afspraken van Parijs hebben we in 2050 een CO2-neutrale, klimaatbestendige en circulaire leef- en werkomgeving in Meierijstad.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Gezondheid

Verbetering van factoren in de leefomgeving met een positieve invloed op de gezondheid, waaronder de luchtkwaliteit.

Toelichting voortgang:
Voor geur en geluid is een uitvraag gedaan bij marktpartijen om ons daarin te ondersteunen. In de tweede helft van 2023 gaan we hiermee verder. Externe veiligheid wordt in samenwerking met de ODBN opgepakt.

Gezondheidswinst door de focus op preventie.

Toelichting voortgang:
Het uitvoeren van de interventies uit het uitvoeringsplan 2023 is in volle gang. Door het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) gaan we nog meer preventief te werk en is de insteek projecten nog meer integraal aan te vliegen. De verbinding met het fysieke domein en medische domein is steeds sterker, waardoor ook andere domeinen steeds meer bewust worden om preventief te werk te gaan.

Vermindering van alcohol- en drugsgebruik.

Toelichting voortgang:
Het regionale project 'denormalisering drugs' (ook wel bekend onder de naam SKIP), levert een bijdrage aan het verminderen van drugsgebruik. Het project loopt sinds 2020. Toen is gestart met een monitor om eerst inzicht te krijgen in alle cijfers. Vervolgens zijn meerdere interventies voor jongeren en ouders opgepakt, waaronder festivalcampagnes, ouderinterventies en afstemming met vergunningverleners van evenementen om denormaliseren van drugs mee te nemen in vergunningverleningen.

Via onder meer het netwerk vroegsignalering alcohol wordt gewerkt aan preventie, het eerder signaleren van alcoholproblematiek en daarmee tijdig doorverwijzen.

Daarnaast geven we ook een subsidie aan Bullshift.

Herijking van het gezondheidsbeleid.

Toelichting voortgang:

De herijking van de huidige gezondheidsnota is sinds begin van 2023 echt van start gegaan.
In de huidige nota zijn vier thema's met hoge prioriteit: mentale gezondheid, eenzaamheid, leefstijl en fysieke leefomgeving. Op basis van gesprekken met interne en externe partijen, komt 'medische zorg' ook naar voren als een thema met hoge prioriteit. Daarnaast is aangegeven om de inzet daar te plegen waar de meeste gezondheidswinst te boeken valt en per thema na te gaan welke doelgroepen extra aandacht vragen, zoals het thema mentale klachten voor zowel jongeren, volwassenen als migranten.

Duurzaamheid

Een fundament voor een klimaatbestendige leefomgeving (met aandacht voor vermindering van hittestress) en de energietransitie, waaronder duurzame opwek met zon en wind met een nadrukkelijke regierol voor de gemeente.

Toelichting voortgang:
Een eerste verkenning voor klimaatadaptatie wordt in 2023 afgerond. Het beleidskader duurzame opwek is vastgesteld. De eerste tranche zonneparken is in uitvoering. Met het bedrijfsleven onderzoeken we lokale, innovatieve oplossingen voor de netschaarste.

Minimaal behoud en waar mogelijk versterking van de biodiversiteit in de leefomgeving.

Toelichting voortgang:
Het uitvoeringsprogramma van het biodiversiteitsbeleid wordt eind 2023 voorgelegd aan het College. Voor de biodiversiteit wordt het ecologisch bermbeheer momenteel verder uitgewerkt, er wordt momenteel een monitoringsplan opgesteld en in het groenbeleidsplan worden doelstellingen verder uitgewerkt. We gaan adviezen geven m.b.t. natuurinclusief bouwen en starten met de communicatie rondom het thema biodiversiteit. Daarnaast worden plekken in de openbare ruimte met laagwaardig groen geïnventariseerd voor een omvorming naar groen met meer natuurwaarde. Er worden ecologische verbindingszones aangelegd en is er vanuit het bomenbeleid een lopend programma om het bomenareaal uit te breiden met 25%.

Versnelling van energiebesparing en versnellen van 'zon op dak'.

Toelichting voortgang:
In het tweede kwartaal 2023 is het Actieplan Energiebesparing vastgesteld door het college en wordt er uitvoering aan gegeven. Het actieplan geeft een duidelijk beeld van alle activiteiten die bijdragen aan de energiebesparingsopgave vanuit de verschillende actielijnen, als ook de samenhang, planning en financiële- en personele inzet daarvan.

Naleving afspraken uit de Regionale Energie Strategie (RES) en uitvoering van de eerste tranche zonneparkenbeleid.

Toelichting voortgang:
We zijn (samen met de regio) gestart met een plan MER voor RES2.0. Vier van de acht zonneparken uit de eerste tranche (totaal 50 ha) zijn in aanbouw of zijn de vergunningprocedure gestart.

Eén wijkuitvoeringsplan voor de warmtetransitie (aardgasvrij) met een focus op de uitvoering en het gesprek met bewoners en eigenaren.

Toelichting voortgang:
Vanuit de informatie in de Transitievisie Warmte (TVW) zijn we gestart met verder onderzoek naar de mogelijke startwijken (Oranjewijk/Dorsveld en De Bunders (Laren en Donken)). We maken een keuze voor één van beide wijken, waarvoor we een wijkuitvoeringsplan gaan opstellen. Dit plan maken we in participatie met inwoners, woningbouwcorporaties, ondernemers en andere belanghebbenden.

Innovatieve duurzaamheidskansen benutten we in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven zoals het mogelijk maken van minimaal 1 waterstoftankstation in onze gemeente.

Toelichting voortgang:
We zijn gestart met het stimuleren van slimme innovatieve oplossingen voor opwek en opslag (onder andere waterstof/ warmtenetten bij nieuwbouwwijken) en geven kaders zodat de uitrol gekopieerd kan worden en niet elk project het wiel uit moet vinden.

Circulariteit is het nieuwe normaal in het denken en handelen bij bedrijven, inwoners en verenigingsleven.

Toelichting voortgang:

We zetten een overkoepelende aanpak voor circulariteit op met daarin: een aanpak voor duurzaam bouwen en renoveren, ondersteuning en coördinatie van activiteiten circulariteit binnen het bedrijfsleven, de aanpak voedselverspilling, de transitie huishoudelijk afval, het verankeren van circulariteit in het inkoopproces en het verbreden van de verduurzaming maatschappelijk vastgoed met thema circulariteit.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-16.552	-1.312	-17.864
Baten	4.445	1.243	5.688
Saldo van baten en lasten	-12.107	-69	-12.176
Onttrekking aan de reserves	2.548	0	2.548
Mutaties in de reserves	2.548	0	2.548
Geraamd resultaat	-9.558	-69	-9.627

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Overige technische aanpassingen	-93
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	24
Totaal ontwikkelingen	-69

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	
Aanpassing budget grote oogst	0

Voor het project grote oogst is in totaal een budget benodigd van € 500.000. Vanuit de provincie is een budget van € 250.000 gereserveerd. Dit betekent een co-financiering van € 250.000 uit onze eigen middelen. Deze middelen zijn bij het vaststellen van het collegewerkprogramma al eerder beschikbaar gesteld.
Dit project gaat over meerdere jaren lopen, dus dit budget moet aan het eind van 2023 overgeheveld worden.

Subsidie actieplan energiebesparing en Lokale Isolatie Aanpak 3e tranche	0

Het Rijk heeft eerder twee tranches energiearmoede middelen beschikbaar gesteld. Deze zijn aangewend voor de Aanpak Energiearmoede. Er is in juli 2023 een derde tranche middelen aan Meierijstad beschikt van € 400.212.

Deze middelen willen we aanwenden voor de uitvoering van de actielijn energiearmoede, als onderdeel van het actieplan energiebesparing. De uitvoeringstermijn voor het totaal aan middelen Energiearmoede zal worden verlengd naar 31-12-2025.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen › € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant
Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	596	248	347
Wijkaanpak energie	482	0	482
Omvorming groen biodiversiteit	216	16	200
Aanpak energiearmoede	1.368	590	778
Voorbereidingskosten verduurzaming SP3	134	20	114
Circulariteit	225	49	176
Klimaatbestendig	500	0	500
energie opwek	217	21	195
Energietransitie warmte	220	0	220
Opstellen duurzaamheidsbeleid	150	44	106
Milieubeleid(geur, geluid, externe veiligheid)	100	0	100
Totaal	4.207	988	3.219

Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 347

Het uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2023-2026 loopt conform planning.

Wijkaanpak energie 482

De middelen zijn beschikbaar om een wijkuitvoeringsplan te maken voor de eerste aardgasvrije wijk. De eerste stappen om een wijk te kiezen zijn gezet in de eerste helft van 2023.

Omvorming groen biodiversiteit 200

Dit is een lopend project, tot nu toe is het laaghangend fruit opgepakt, de rest is in voorbereiding

Aanpak energiearmoede 778

Dit budget wordt in 2022 tot en met 2025 ingezet voor de bestrijding van energiearmoede, conform de meerjaren aanpak energiearmoede

Voorbereidingskosten verduurzaming SP3 114

Betreft voorbereiding verduurzamen Sporthal de Dioscuren en ontmoetingscentrum/gymzaal d`n Brak. Aanbesteding vindt plaats in Q3 2023. Hiervoor hebben we SP3-subsidie ontvangen van de provincie.

Circulariteit 176

Fase 1 is afgerond en fase 2 is gestart. In fase 2 gaan we de verdere uitsortering van de hoogwaardige afvalstromen voortzetten.

Klimaatbestendig 500

Project grote oogst voor het verduurzamen van bedrijventerreinen loopt volgens planning, in samenwerking met het bedrijfsleven en de provincie.

energie opwek 195

Het beleidskader voor duurzame opwek is vastgesteld in 2023. De uitvoering van de eerste tranche zonneparken loopt.

Energietransitie warmte 220

De voorbereidingen voor het eerste wijkuitvoeringsplan aardgasvrij zijn gestart.

Opstellen duurzaamheidsbeleid 106

Dit budget is ingezet voor extra ondersteuning voor team duurzaamheid, op de onderdelen energiebesparing en het bouwen van een nieuwe duurzaamheidsorganisatie.

Milieubeleid(geur, geluid, externe veiligheid) 100

Uitvraag voor ondersteuning bij het opstellen van geur- en geluidbeleid loopt. Externe veiligheid wordt regionaal opgepakt.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Drainagegemaal Kienehoef uitstroomwerken	240	36	204	Voorbereiding
Herinrichting en afkoppelen Boskantseweg Sint-Oedenrode	1.030	1.016	14	Afronding
Maatregelen De Dubbelen 1+2 naHerberekening	110	21	89	Voorbereiding
Maatregelen riolering Erp-Oost	3.400	3.433	-33	Voorbereiding
Hemelwaterverwerking Dommelrode	3.700	3.793	-93	Afronding
Hemelwaterverbetering Kienehoef 2018/2019	4.125	4.190	-65	Afronding
Renovatie drukriool en hoofdgemalen Meierijstad	4.478	1.846	2.632	Voorbereiding
Maatregelen vergroting waterbeleving Dommeldal	100	14	86	Voorbereiding
Inrichten grondwatermeetnet Werkregio As50	30	3	27	Voorbereiding
Advies+onderzoek Droge Voeten St. Oedenrode	150	71	79	Voorbereiding
Afkoppelen centrum en omgeving St. Oedenrode	300	10	290	Uitvoering
Riolering Centrum West	1.357	133	1.224	Voorbereiding
Riolering Hoevebraak	4.229	3.181	1.048	Uitvoering
Individuele Behandeling van Afvalwatersystemen	39	0	39	Voorbereiding
Rioolvervanging en afkoppelen Vijverwijk	4.356	432	3.924	Voorbereiding
Rioolvervanging en afkoppelen zeemanswijk	7.540	358	7.182	Voorbereiding
Rioolvervanging en afkoppelen Elschotseweg/Oude steeg	569	0	569	Voorbereiding
Afkoppelen Vondelstraat/kolonel Johnssonstraat	598	0	598	Voorbereiding
Individuele Behandeling Afvalwatersystemen, renovatie en vervanging	145	18	127	Voorbereiding
Individueel Behandeling Afvalwater Mechanisch	241	0	241	Voorbereiding
Waterverbindingen Kienehoef de Neul	164	0	164	Voorbereiding
Verv bovengrondse glascontainers door ondergronds	150	0	150	Voorbereiding

Vervangen 10 perscontainers Milieustraat Veghel	25	12	13	Uitvoering
Gevelisolatie 70+woningen Veghel	31	201	-170	Uitvoering
Beheersysteem begraven	20	28	-8	Afronding
Vervangingsinvesteringen	215	194	21	Gereed/Afsluiten
Totalen	37.342	18.990	18.352	

Gevelisolatie 70+woningen Veghel

Deze investering wordt gedekt uit een subsidie voor geluidssanering vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Drainagegemaal Kienehoef uitstroomwerken				Een deel van de werkzaamheden is uitgevoerd. De uitvoering van het overige werk is gekoppeld aan het project 'Klimaatrobuust Beekdal Sint-Oedenrode' en vertraagd vanwege bezwaren tegen dat project. In verband met deze (lopende) procedure is de uitvoering van de werkzaamheden opgeschort naar 2024.
Riolering Centrum West				Bij de voorbereiding van het project bleek het budget ontoereikend voor de voorbereiding en uitvoering van het project. De omvang van het werk is bijgesteld en er is een nieuwe raming opgesteld. Een voorstel om het budget voor het project op te hogen wordt separaat aan u voorgelegd.

8 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

AMBITIE

Meierijstad biedt een thuis: een prettige en aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en te recreëren.
Een omgeving die duurzaam en gezond is. We willen een daarbij passende ruimtelijke balans die de woningbouwopgave, de energietransitie, de landbouwtransitie, de transitie naar een circulaire economie en klimaatadaptatie kan verenigen. Deze balans is vastgelegd in een omgevingsvisie en omgevingsplan.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Wonen

Versnelling van de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave met het 'actieplan wonen' als leidraad. Daarbij is extra aandacht voor de (leefbaarheid van de) kleine kernen en gaan inbreiding en uitbreiding samen.

Toelichting voortgang:
We werken op basis van het Actieplan Woningbouw aan vele woningbouwplannen. We zorgen hiervoor dat in alle kernen van de gemeente woningbouwplannen in voorbereiding zijn en worden gerealiseerd conform de in het Actieplan opgenomen uitgangspunten. We hebben hierbij specifieke aandacht voor locaties in gemeentelijk eigendom en bijvoorbeeld de Wvg locatie in Sint-Oedenrode. We kijken in alle kernen naar kansen die zich voordoen om sneller of meer woningen te kunnen toevoegen. Een ander spoor is de modulaire opgave (flexwonen) waar op dit moment een locatiestudie loopt. We monitoren onze woningbouwprogrammering continu. De gemeenteraad is hierover aan het begin van de zomer over geïnformeerd. De herijking van het actieplan maakt onderdeel uit van het traject om te komen tot een nieuwe Woonzorgvisie.

Samen met Platform Ondernemend Meierijstad (POM) werken we aan concrete acties voor het realiseren van huisvesting voor werknemers. We verbeteren de informatievoorziening richting werknemers over de woonmogelijkheden, we zijn in overleg met de woningcorporaties over welke mogelijkheden zij hebben voor deze specifieke doelgroep en we benutten kansen bij nieuwbouwontwikkelingen om voor deze doelgroep huisvesting te realiseren. In het traject van de Woonzorgvisie zal ook worden bekeken of deze doelgroep als aparte 'aandachtsgroep' een plek moet krijgen in ons beleid.

Welstandsarm werken: alleen beschermen wat we willen beschermen. Dit leggen we vast in een nieuwe welstandsnota.

Toelichting voortgang:
Op dit moment is er geen projectleider beschikbaar en passen de onderliggende activiteiten niet binnen de huidige capaciteit. Er zal een programma van eisen worden opgesteld ten behoeve van de uitbesteding. De verwachting is dat dit medio 2024 kan worden aanbesteed. Uiteindelijk doel is dat dit beleid onderdeel gaat uitmaken van het Omgevingsplan. In dat project loopt dit ook het mee.

Herijking van de woonvisie met daarin aandacht voor jongeren, ouderen, Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), flexwonen, nieuwe woonvormen, mantelzorgwoningen, woningsplit- singen, percentage sociale woningbouw en het beschikbaar stellen va

Toelichting voortgang:

Tijdens de steungroepen Welzijn, Wonen, Zorg presenteren we initiatieven die het langer thuis wonen stimuleren of faciliteren, voorbeelden hiervan zijn projecten "leefsamen" en "woonadviesgesprekken". In samenspraak worden projecten uitgevoerd. Volgens de provinciale prognoses is een netto toevoeging nodig van 710 seniorenwoningen. In de woonzorgvisie brengen we de behoefte aan seniorenwoningen verder in kaart en zetten we dat af tegen het huidige aanbod.

Uitvoering geven aan de regeling starterslening wordt eind 2023 mee gestart, zodat in (medio) 2024 aanvragen gedaan kunnen worden en startersleningen verstrekt kunnen worden. Dit is ook opgenomen in de begroting 2024-2027.

Een divers kwalitatief woningaanbod: koop, huur, meer-generatie-wonen (levensloopbestendig) en zorgconcepten.

Toelichting voortgang:
Er heeft een gebiedssessie in de kern Erp plaatsgevonden. Dit heeft inzichten in de huidige voorraad, de lokale opgaven en de woningbouwprogrammering en -kansen gegeven. Hiermee kan beter op behoefte worden gestuurd door (op termijn) in kwantitatieve en/of kwalitatieve zin op de plannen bij te sturen in (nauwe) samenwerking met lokale woonpartners als corporaties en ontwikkelaars. Vanuit deze ervaring wordt nu gekeken of de gebiedsvisies in de andere kernen direct opvolgend aan het traject van de woonzorgvisie kan plaatsvinden, zodat we daarmee ook direct een concrete programmatische vertaling per kern hebben.

Er is een regionale woondeal ondertekend die is doorvertaald naar een regionale uitvoeringsagenda. Diverse thema's komen hierin aan bod, zoals betaalbaarheid, versnelling, aandachtsgroepen, flexwonen en herstructurering en transformatie. Meierijstad had een kartrekkers rol in dit ontwikkelproces. We nemen deel in diverse thematische werkgroepen waarmee we uitvoering geven aan de woondeal, inclusief de versnellingstafel als onderdeel van de afspraken.

Ruimtelijke Ontwikkeling

Een omgevingsvisie en omgevingsplan die met participatie tot stand zijn gekomen, waarbij gewenste ontwikkelrichtingen zijn gewogen en vastgelegd.

Toelichting voortgang:
We integreren de 'Omgevingsvisie' voor de gemeente Meierijstad in onze 'Toekomstvisie Meierijstad 2035'.

Bedrijventerreinen die zich kenmerken door duurzaam ruimtegebruik, goede ontsluiting en kwalitatief voldoen aan de eisen van de tijd.

Toelichting voortgang:
Het (haalbaarheids)onderzoek naar verschillende terreinen in Sint-Oedenrode, Schijndel en Erp, voor mogelijke ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein, is gestart. Onderdeel van dit onderzoek is het opstellen van een ontwikkelstrategie. Duurzaam ruimtegebruik, een goede ontsluiting en kwaliteit zijn onderwerpen die hierbij worden meegenomen. Dit komt tot uiting in een duurzaam uitgifteprotocol dat voor nieuw terrein wordt opgesteld. Voor Veghel e.o. definiëren we mogelijke zoeklocaties voor nieuw bedrijventerrein en intensiveringsmogelijkheden voor bestaande terreinen. Uiteindelijk zal ook dit proces leiden tot ontwikkelrichtingen waarbij de genoemde onderwerpen worden geïmplementeerd.

Ruimte voor andere vormen van economie in het buitengebied, passend bij de aard, schaal en gewenste kwaliteit van het landelijk gebied.

Toelichting voortgang:
Deze tactische beleidsvorming starten we nadat het inhoudelijke proces van onze (strategische) 'Toekomstvisie Meierijstad 2035' voltooid is.

Een aantrekkelijk buitengebied met ook ruimte voor veehouderijen.

Toelichting voortgang:
Geen opmerkingen / afwijkingen die gemeld moeten worden.

Een landschap met ruimte voor (nieuwe) natuur en bomen, water (groen-blauwe structuren) en mogelijkheden voor recreatie.

Toelichting voortgang:
De Natuur- en landschapsvisie Meierijstad vormt hiervoor een basis. Deze wordt in 2023 besproken met de verantwoordelijk portefeuillehouder/ college van B&W. Tactische beleidsuitwerking vindt plaats na de inhoudelijke vorming van de 'Toekomstvisie Meierijstad 2035'.

Erfgoed
Eenduidig beleid ten aanzien van de Gilden.
Toelichting voortgang: Om te komen tot een eenduidig beleid voor de gilden in Meierijstad zijn eind mei individuele gesprekken met alle gilden gevoerd. Met de opgehaalde informatie wordt een proces vastgesteld om in samenwerking met de gilden te komen tot dit eenduidig beleid.
Behoud van monumenten en zo mogelijk versterken van cultureel erfgoed.
Toelichting voortgang: Het opstellen van de kerkenvisie/ visie religieus erfgoed is in concept. De conceptvisie zal in het vierde kwartaal ter advisering worden voorgelegd aan de Commissie Omgevingskwaliteit Meierijstad.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-11.045	-485	-11.530
Baten	7.850	1.323	9.173
Saldo van baten en lasten	-3.194	838	-2.357
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	2.143	360	2.503
Mutaties in de reserves	2.143	360	2.503
Geraamd resultaat	-1.052	1.198	146

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	1.164
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	40
Loon- & prijsindexatie	-6
Totaal ontwikkelingen	1.198

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	
Aanpassing budget ondersteuning vergunningverlening	-165

Door het participeren in de werkzaamheden voor het invoeren van de omgevingsweet die per 1 januari 2024 wordt ingevoerd, kunnen de werkzaamheden voor vergunningverlening niet volledig intern worden opgepakt. Hiervoor is een externe partij ingeschakeld
Naar verwachting komt een deel van de werkzaamheden door invoering van de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) in de loop van 2024 te vervallen.
In 2023 zijn incidenteel extra kosten gemaakt.

Extra opbrengsten ruimtelijke projecten	350

De reeds ontvangen leges en exploitatiebijdragen voor ruimtelijke projecten overstijgen reeds de ingeschatte inkomsten voor geheel 2023. Nu er per 1 augustus 2023 een 'stop' op bestemmingsplannen is aangekondigd is de verwachting dat er nog op korte termijn veel bestemmingsplanwijzigingen worden ingediend om zo nog voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet ter inzage te kunnen. Daarbij hoort dan de aanname dat er in de tweede helft van 2023 ook nog exploitatiebijdragen gefactureerd kunnen worden. We komen daarmee eind 2023 ver boven het begrote bedrag. Daarbij wordt wel verwacht dat door de komst van de Omgevingswet deze inkomsten wellicht iets matigen omdat wellicht het aantal projecten dat in een jaar in procedure kunnen gaan, wat gematigd kan zijn (in 2024 zal nog veel geoefend moeten worden met de Omgevingswet). Vooralsnog geen aanleiding om het begrote bedrag voor 2024 te verhogen. Na een redelijke 'inwerktijd' met de Omgevingswet kan opnieuw ingeschat worden wat de inkomsten van projecten per jaar zullen zijn en of een bijstelling nodig is.
Het budget kan in 2023 worden bijgesteld met een bedrag van € 350.000.

Resultaat Scheifelaar jaarrekening 2021	979

Het resultaat van de jaarekening 2021 van Scheifelaar II C.V. mag volgens de accountant verantwoorden worden, als de notulen van dat jaar zijn goedgekeurd.
Bij de jaarlijkse vergadering van vennoten van Scheifelaar II C.V. op 15 juni 2023 zijn ondermeer de notulen van de vergadering van 15 juli 2022 vastgesteld. Onderdeel van deze notulen is het vaststellen van de jaarrekening 2021 van Scheifelaar II C.V.
Het deel van het jaarrekeningresultaat 2021 die wordt overgemaakt aan de gemeente Meierijstad, € 979.357 wordt verwerkt in de begroting 2023.

Nieuw beleid	
Modulaire woningbouw	0

De druk op de woningmarkt is groot en ook de wachtlijsten voor een sociale huurwoning nemen toe. Om op een snelle manier meer 'voordeuren' aan de woningmarkt toe te voegen is de gemeente Meierijstad, in samenwerking met de woningcorporaties, de uitdaging aan te gaan om 350 modulaire woningen te realiseren. Voor deze opgave heeft een eerste locatiestudie plaatsgevonden.
Hiervoor is een budget nodig van € 300.000 voor het uitvoeren van onder andere quickscans ten behoeve van vergunningen, verdere onderzoeken, uitwerkingen en bestekken. De doorlooptijd is tot en met 2026.
Voorgesteld wordt om de middelen te dekken uit de algemene (risico)reserve (budgettair neutraal).

Woonvisie en woonzorgvisie	0

Om de woonzorgvisie inclusief afwegingskader en de woon/zorg analyse op te stellen is een extra budget van € 60.000 noodzakelijk.
Voorgesteld wordt om deze middelen te dekken uit de bestemmingsreserve sociaal domein. Een deel van deze reserve is afgezonderd voor het onderdeel wonen.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen › € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant
Erfgoedvisie	69	0	69
Actualisatie gemeentelijke monumentenlijst	20	0	20

Uitvoering erfgoedvisie	19	0	19
Viering & Herdenking van 75 jaar bevrijding	33	14	19
Samenwerkingsovereenkomst Stimuleringsregeling Landschap	40	0	40
Ondersteuningsnetwerk veehouders	1	0	1
Ontwikkeling havenkwartier (Noord-Zuid kade)	143	0	143
Herontwikkeling Klooster Veghel	24	3	21
Instrumenten verbeteren woningbouwregie	-10	1	-11
Instellen gevel- en verplaatsingsubsidie	128	0	128
2 gebieden ontwikkelingstraject regiodeal aanpak stallen	392	46	345
Realisatie flexwoningen	50	0	50
Beleid welstandsnota	75	0	75
Totaal	982	64	918

Ontwikkeling havenkwartier (Noord-Zuid kade) 143

Op 29 maart 2023 is tussen de gemeente, provincie en Noordkade Ontwikkeling BV een intentieovereenkomst gesloten, om de haalbaarheid van een eventuele herontwikkeling van de veevoederfabriek aan de Zuidkade, als onderdeel van het Havenkwartier, gesloten en werken partijen aan een herijking van het masterplan (inclusief de locatie aan de Zuidkade).

Instellen gevel- en verplaatsingsubsidie 128

Er staan nog een aantal aanvragen open (waarvan de aanvraag nog niet compleet is) en voor dit jaar is er 1 aanvraag reeds beschikt.

2 gebieden ontwikkelingstraject regiodeal aanpak stallen 345

Binnen de twee desbetreffende gebieden vallend binnen dit project vindt op dit moment nadere concretisering plaats van plannen (op kavelniveau). Hierbij zijn externe belanghebbenden betrokken zoals provincie en waterschap. Inhoudelijk en financieel lopen we in de pas met het opgestelde plan van aanpak. De doorlooptijd van dit project is t/m eind 2024.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Versterking Aa-dal Veghel	235	12	223	Uitvoering
Versterking robuuste groenblauwe structuren 2017	3.850	719	3.131	Uitvoering
Aankoop i.v.m waterberging en natuurontwikkeling	163	164	-1	Uitvoering
Droge voeten Sint Oedenrode; bijdrage in parkeren	500	17	483	Voorbereiding
Voorbereidingskosten Steenoven II fase 2	250	97	153	Voorbereiding
Voorbereidingskn Wet voorkeursrechten gemeente SO	350	382	-32	Voorbereiding
Voorbereidingskosten t Binnenveld Keldonk	100	12	88	Voorbereiding
Voorbereidingskosten P&P terrein Eerde	100	53	47	Voorbereiding
Voorbereidingskosten Haakakker te Eerde	100	7	93	Voorbereiding
Voorbereidingskosten gemeentewerf Sint-Oedenrode	150	79	71	Voorbereiding
Voorbereidingskosten Stadhuisplein Veghel	250	102	148	Voorbereiding
Voorbereidingskosten Korstenhof zuid Boerdonk	100	69	31	Voorbereiding
Investeringsbudget stedelijke vernieuwing 2 Bodem	232	12	220	Voorbereiding
Versterken Centra Veghel	300	254	46	Uitvoering
Versterken Centrum Schijndel	2.100	157	1.943	Uitvoering
Uitvoering centrumplan Veghel Centrum	300	38	262	Voorbereiding
Herbestemming Klooster Franciscanessen Veghel	129	0	129	Voorbereiding
Aankoop tuin klooster Franciscanessen Veghel	275	0	275	Voorbereiding
Totalen	9.484	2.174	7.310	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Droge voeten Sint Oedenrode; bijdrage in parkeren				De uitvoering van het werk is vertraagd vanwege bezwaren tegen het projectplan Waterwet en de bestemmingsplanwijziging. Het waterschap blijft streven naar een uitvoering in 2024 vanwege de zogenaamde POP-subsidie. Aan die subsidie is een uitvoeringstermijn gekoppeld. Omdat de POP de grootste financiële bijdrage van externen is, is het noodzakelijk dat deze veilig gesteld wordt. Inmiddels is wel gestart met de bouw van het clubgebouw van Rhode. Het gebouw van HKC is in ontwikkeling.

9 FINANCIËLE INFORMATIE PROGRAMMAPLAN

9.1 FINANCIËN & BELASTINGEN

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-3.363	-1.713	-5.076
Baten	172.204	3.290	175.494
Saldo van baten en lasten	168.841	1.577	170.418
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	47	80	127
Mutaties in de reserves	47	80	127
Geraamd resultaat	168.889	1.657	170.546

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	-260
Gemeentefonds	1.577
Kapitaallasten	150
Overige technische aanpassingen	143
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	-5
Loon- & prijsindexatie	52
Totaal ontwikkelingen	1.657

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Bestaand beleid	
Extra opbrengsten OZB	190

De opbrengsten voor Onroerende Zaak belasting (OZB) blijken hoger dan in de begroting opgenomen. Dit wordt veroorzaakt door:
- De gemiddelde waardestijging blijkt hoger dan verwacht.

- Leegstand bij niet-woningen is lager dan voorzien.
- De areaaluitbreiding in 2023 is hoger dan voorzien.

Tezamen zorgen deze afwijkingen voor incidentele meeropbrengst van € 190.000 in 2023.

Inhuur afhandeling WOZ bezwaren	0

Als gevolg van de enorme stijging in het aantal ontvangen bezwaren tegen de WOZ-beschikking wordt een extra budget aangevraagd van 80.000 Euro voor inhuur ter ondersteuning bij de afhandeling van deze bezwaren. Dekking algemene reserve.

Toerekening uren grondexploitatie	-350

Op begrotingsbasis worden vooraf een aantal uren van medewerkers toegerekend aan de grondcomplexen. Op de grondexploitaties De Kempkens, Veghel's Buiten en Bolst in Erp zal sprake zijn van een onderdekking van begrote loonkosten voor personeel in dienst van de gemeente. Enerzijds is hiervoor de verklaring dat externe partijen met een specialisme op stedebouwkundig en civiel technisch gebied worden ingezet. Dit omdat medewerkers uit dienst zijn getreden en op korte termijn niet vervangen kunnen worden. Daarnaast geldt voor Bolst in Erp dat een vertraging is opgetreden, wat maakt dat er minder uren van de projectleiders toegewezen kunnen worden aan deze grondexploitatie. Het nadeel 2023 wordt ingeschat op € 350.000.

Vaststellingsovereenkomst boekenonderzoek belastingdienst	-100

In oktober 2022 is de belastingdienst gestart met een boekenonderzoek BTW over de jaren 2018 tot en met 2021. Door middel van een steekproef over het jaar 2021 zijn er facturen en nota's getrokken die door de belastingdienst zijn beoordeeld. Naar aanleiding van de beoordeling, die over het algemeen erg positief was zijn de gemeente en de belastingdienst in overleg getreden naar aanleiding van enkele verschillen in inzicht. Op 17 juli heeft een slotbespreking plaatsgevonden en zijn de gemeente en de belastingdienst overeengekomen om tot een vaststellingsovereenkomst te komen, waarbij de gemeente een naheffing betaalt van € 99.858,--. Er zal geen extrapolatie over de andere onderzoeksjaren plaatsvinden een boete is niet aan de orde. Naast het btw-onderzoek bij de gemeente loopt er ook nog een onderzoek bij ABS BV ('t spectrum).
Dit onderzoek is nog lopende en zal naar verwachting in 2023 worden afgerond. Of er sprake zal zijn van een financiële impact en hoe groot die eventueel zal zijn, is nog onduidelijk.

Gemeentefonds	
Meicirculaire 2023	1.577

In de meicirculaire 2023 zijn diverse bijstellingen van de algemene uitkering verwerkt. Hierin zijn ook opgenomen de te oormerken middelen waarvoor extra lasten zijn geraamd.

9.2 BEDRIJFSVOERING

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-25.573	-176	-25.749
Baten	901	0	901
Saldo van baten en lasten	-24.672	-176	-24.848

Onttrekking aan de reserves	1.213	124	1.337
Mutaties in de reserves	1.213	124	1.337
Geraamd resultaat	-23.460	-52	-23.511

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Overige technische aanpassingen	-50
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	-2
Totaal ontwikkelingen	-52

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2023
Nieuw beleid	
Inlopen achterstanden digitaal archiveren	0

Om te voldoen aan de eisen van de archiefwet en groen licht van de provincie is het noodzakelijk dat de archivering in de digitale systemen ook op orde komt. Gebruikelijk is dat dit via incidenteel geld gefinancierd wordt. Om hier in 2023 een start mee te maken wordt voor 3 dagen per week ingehuurd, hiervoor is een bedrag van € 24.000 nodig. Dekking via de Algemene risico reserve (budgettair neutraal).

Optimalisatie HRM-applicatie	0

In 2021 werd de HRM-applicatie in gebruik genomen. De afgelopen periode was er steeds meer onvrede over deze applicatie over het volgende: aantal topdesk meldingen, kennis bij gebruiker, betere communicatie, review op performance en samenwerking met leverancier. Om deze optimalisatieslag te kunnen slaan huren we externe deskundigheid in voor een bedrag van € 100.000. Dekking algemene risico reserve.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Realisatie t/m 31-7-2023	Restant
Bewerken en afsluiten archieven voormalig gemeenten	38	10	28
Eerste fase gegevenspakhuis	19	0	19
Digitalisering documenten burgerlijke stand	41	0	41
Wegwerken van archiefachterstanden	182	45	137
Slimmer samenwerken	151	8	142
Backoffice aanslagperiode uitbreiding capaciteit WOZ	127	49	78
Projectlijsten t.b.v. herwaardering	81	65	16
Project niet-woningen met woongedeelte	41	46	-5
Implementatiekosten financieel systeem	50	9	41

Informatiegestuurde exploitatie van het maatschappelijk vastgoed	125	39	86
Huisvestingsonderzoek gemeentewerven	25	0	25
Aanschaf DDI-beheer oplossing	60	0	60
Totaal	941	271	670

Wegwerken van archiefachterstanden 137

In de tweede helft van 2020 is met dit project gestart. Waarbij uitgegaan is van een looptijd van 3 jaar met voldoende gekwalificeerd personeel. In de loop van het programma bleek dat laatste moeilijk. Daarom is met alleen de senior medewerker doorgegaan. Hierdoor is de doorlooptijd van het project langer maar zal aan het eind het budget toereikend zijn geweest en het resultaat optimaal.

Slimmer samenwerken 142

Het vooronderzoek naar de gewenste implementatie en inzet van softwaresystemen om digitaal beter samen te werken is afgerond. Op basis hiervan is een plan van aanpak opgesteld, die komende jaren uitgevoerd gaat worden.

INVESTERINGEN

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
ICT Meierijstad: Telefonie	160	273	-113	Gereed/Afsluiten
Oude documentsystemen migreren	150	97	53	Uitvoering
Aanschaf nieuwe Landmeetauto	31	0	31	Uitvoering
Aanschaf regiesysteem	532	519	13	Uitvoering
Vervangingsinvesteringen	694	633	61	Gereed/Afsluiten
Totalen	1.567	1.522	45	

ICT Meierijstad: Telefonie:
Eind juni 2023 is de migratie naar het nieuwe telefoniesysteem uitgevoerd. In de maand juli zijn er nog enkele werkzaamheden uitgevoerd, waarna het project is afgerond.
Doordat de eerste migratie door onvoorziene omstandigheden teruggedraaid moest worden zijn er wel meer kosten gemaakt dan geraamd. Hierdoor zullen we circa € 15.000 negatief uitkomen, dit zal in de jaarrekening worden verantwoord. De overschrijding wordt deels gedekt uit ontvangen inkomsten.

9.3 VENNOOTSCHAPSBELASTING

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	0	0	0
Saldo van baten en lasten	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Totaal ontwikkelingen	

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000

9.4 ONVOORZIEN

In de begroting 2023 is een structurele stelpost voor onvoorzien opgenomen van € 250.000. Deze stelpost kan worden aangewend voor dekking van incidentele tegenvallers in de exploitatie op het gebied van bestaand beleid en als dekking voor lasten van activiteiten die van tevoren niet voorzien zijn, maar die gedurende het begrotingsjaar wel belangrijk zijn.

Na de 1e bestuursrapportage 2023 resteerde nog een bedrag van € 250.000 voor onvoorziene uitgaven.
In de 2e bestuursrapportage 2023 wordt er een beroep gedaan op deze stelpost voor:

- CEO-fraude
  In mei 2023 zijn wij als gemeentelijke organisatie slachtoffer geworden van CEO fraude, waarbij € 37.200 naar criminelen is overgemaakt. Bij CEO fraude doen cybercriminelen zich voor als hooggeplaatste functionarissen en geven vanuit die hoedanigheid opdracht aan medewerkers financiën tot het uitvoeren van een spoedbetaling. Middels Raadinformatiebrief bent u hierover geïnformeerd.

Na de 2e bestuursrapportage 2023 resteert een bedrag van € 212.800 voor 2023.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 voor 2e berap	2e berap 2023	Begroting 2023 na 2e berap
Lasten	-250	37	-213
Saldo van baten en lasten	-250	37	-213
Geraamd resultaat	-250	37	-213

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2023
Wijzigingen bestaand beleid (‹ € 50.000)	37
Totaal ontwikkelingen	37

Toelichting op financiële afwijkingen › € 50.000